

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W PŁOŃSKU

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W PŁOŃSKU

ul. Sienkiewicza 7a, 09-100 Płońsk, NIP 567-13-18-951, REGON 13028868100021

www.plonsk.psse.waw.pl; email: plonsk@psse.waw.pl

tel./ fax. (23) 662-28-39

PPIS.032.1.2021

Płońsk dn. 12 kwietnia 2021r

STAROSTWO POWIATOWE
w Płońsku
KANCELARIA OGÓLNA

DATA
WPŁYWU: 14. KWI. 2021

Nr rejestru ..... ilość zał. ....

Podpis: *[Signature]*

OP/A 14.04.2021 1 P.2/A.1 14.04.2021

PAN DARIUSZ ŻELASKO

PRZEWODNICZĄCY RADY POWIATU

STAROSTWA POWIATOWEGO W PŁOŃSKU

PP/P.0010593.2021
2021-04-14
Starostwo Powiatowe w Płońsku

PO. 14.04.2021

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku przesyła opracowanie dotyczące :

Sytuacji epidemiologicznej i oceny stanu sanitarnego powiatu płońskiego

za rok 2020.

Z poważaniem

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W PŁOŃSKU
*lek. med. Krzysztof Bielski
spec. epidemiologii*

niepodlega

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA

w PŁOŃSKU

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA i OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU PŁOŃSKIEGO
ZA ROK 2020**

Płońsk, 12 kwietnia 2021r

SPIS TREŚCI:

	str
WSTĘP	3-4
I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU	5-6
II NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY	6-31
III HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	32-44
3.1 Stan sanitarny obiektów żywnościowo- żywieniowych	32-44
3.2 Jakość zdrowotna żywności	44
IV HIGIENA KOMUNALNA	45-48
4.1 Obiekty użyteczności publicznej	49-51
4.2 Ocena zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi	51
V HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	52-55
5.1 Zakłady nauczania i wychowania - stan sanitarno-porządkowy, higiena procesu nauczania i wychowania , opieka medyczna , dożywianie dzieci	55-56
5.2 Ocena przebiegu wycieczki dzieci i młodzieży w placówkach sezonowych	55-56
VI HIGIENA PRACY	57-60
6.1 Warunki środowiska pracy	57-59
6.2 Choroby zawodowe	59-60
VII ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	61-64
VIII DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO-ZDROWOTNA i PROMOCJA ZDROWIA	65-73
8.1 Realizacja interwencji programowych	65-71
8.2 Realizacja interwencji nieprogramowych	71-73
PODSUMOWANIE	74-76
WNIOSKI	77-78

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku (Dz.U. z 2019 roku poz. 59 tekst jednolity, obecnie z 2021 r poz 195) jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny radiacyjnej, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji,
- warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- wymaganiami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w celu ograniczenia czynników wywołujących zagrożenia dla życia lub zdrowia mieszkańców powiatu sprawuje nadzór poprzez:

- monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, zatruc, ewentualnie innych zagrożeń
- sprawowanie nadzoru w zakresie realizacji Programu Szczepień Ochronnych
- egzekwowanie istniejących przepisów sanitarnych w placówkach medycznych i niemedycznych (tj.: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne) w celu ograniczenia ryzyka zakażeń wirusowych szerzących się drogą naruszenia ciągłości tkanek (zwłaszcza HBV, HCV).
- sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad placówkami zaopatrującymi ludność w wodę, produkującymi żywność, zakładami pracy, zakładami nauczania i wychowania, placówkami służby zdrowia, obiektami użyteczności publicznej itp.
- sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad przedsięwzięciami inwestycyjnymi

Ponadto inicjuje, prowadzi i koordynuje działania oświatowo-zdrowotne w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych zmierzających do poprawy zdrowia społeczności oraz pobudza aktywność społeczną do działań na rzecz własnego zdrowia.

Rok 2020 był rokiem szczególnym i innym w pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie płońskim oraz całego kraju na przestrzeni ostatnich lat .

Stan epidemii w Polsce wprowadzono w dniu 15 marca 2020 r . Od 15 marca br Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna podjęła pracę zdalną i/lub w pomieszczeniach budynku oraz zamknięcia dostępu innych osób z otoczenia. Praca skupiła się tylko i wyłącznie na zadaniach epidemiologicznych zgodnie z decyzją Głównego Inspektora Sanitarnego i Mazowieckiego Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

Zaniechano kontroli obiektów planowanych, a skupiono się na doraźnej pracy interwencyjnej .

W tym trybie pracy pozostała stacja do 31 grudnia 2020r.

W okresie kwiecień- grudzień 2020 r jako organ wiodący w opanowaniu epidemii SARS-CoV-2 wykonano 5555 dochodzeń epidemiologicznych , stwierdzono 2361 zakażeń i nałożono izolację i kwarantanny. W powiecie płońskim wykazano 172 hospitalizacje, w tym 66 zgonów.

Nadmieniam , że stan osobowy to tylko 24 osoby, z czego 7 osób jest pracownikami administracji.

W sekcji epidemiologii pracują 4 osoby stąd decyzja o zamknięciu stacji i przeniesieniu całego nadzoru (17 osób) do pracy w opracowywaniu dochodzeń epidemiologicznych oraz praca zmianowa.

Warto też dodać , że stacja otrzymała od Głównego Inspektora Sanitarnego zestaw dodatkowych telefonów stacjonarnych typu VoIP i komórkowych , a także laptopy dla każdego pracownika.

Przedstawiona ocena stanu sanitarnego powiatu płońskiego jest informacją sytuacyjną. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku udzieli wyczerpujących odpowiedzi na wszystkie pytania nasuwające się po zapoznaniu z przedstawionym materiałem przez władze samorządowe powiatu.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

Powiat płoński zajmuje powierzchnię około 1384 km². Graniczy z następującymi powiatami: ciechanowskim, plockim, pułtuskim, mławskim, żuromińskim, nowodworskim, sierpeckim, sochaczewskim. Powiat płoński zamieszkuje **87054** mieszkańców (stan .2019r) z czego około 30% zamieszkuje w miastach, około 70% na wsi.

W skład powiatu płońskiego wchodzi dwa miasta: Płońsk i Raciąż, miasto i gmina Czerwińsk i Sochocin oraz 8 gmin: Baboszewo, Dzierżąnia, Joniec, Naruszewo, Nowe Miasto, Raciąż Płońsk, Załuski.

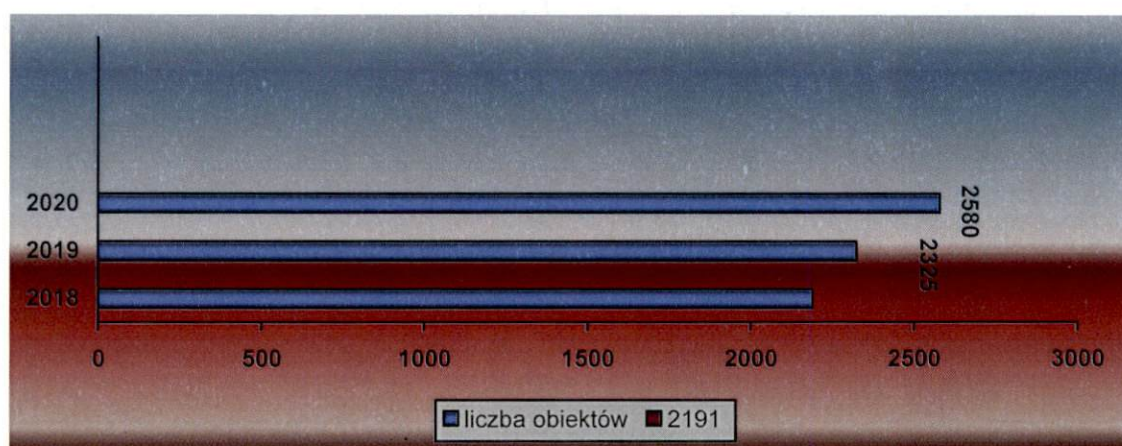
Źródło <https://plonszczak.pl/artykul/jesli-bedzie-epidemiologiczna/1145227>

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku w 2020 roku objął bieżącym nadzorem sanitarnym ogółem 2580 obiektów, w tym:

- **160** placówek lecznictwa zamkniętego i otwartego oraz gabinetów lekarskich
- **206** zakładów w zakresie higieny pracy, zatrudniających **8124** pracowników
- **1723** obiekty żywieniowo-żywnościowych stałych i ruchomych, produkujących i wprowadzających żywność na rynek
- **381** obiektów użyteczności publicznej w zakresie higieny komunalnej
- **110** placówki szkolno-wychowawcze w tym zakłady nauczania i wychowania oraz placówki sezonowe wypoczynku letniego i zimowego.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę nadzorowanych obiektów przez poszczególne komórki merytoryczne w latach 2018-2020.

Lp.	Nadzorowane obiekty przez komórki merytoryczne PSSE	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	Epidemiologia	130	160	160
2.	Higiena pracy	193	203	206
3.	Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku	1425	1670	1723
4.	Higiena komunalna	341	352	381
5.	Higiena dzieci i młodzieży	102	100	110
	razem	2191	2325	2580

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku poza działalnością kontrolno-represyjną w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, prowadzi działalność profilaktyczną wśród społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży w zakresie realizacji ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych programów prozdrowotnych oraz różnego rodzaju interwencji nieprogramowych.

W roku 2020 większość działań pracowników merytorycznych była zaangażowana do pomocy w sekcji epidemiologii poprzez zbieranie wywiadów epidemiologicznych, informowaniu obywateli o izolacji i kwarantannie w myśl obowiązujących przepisów prawa.

II. NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY

2.1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH

1. Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i chorób zakaźnych na terenie powiatu płońskiego w latach 2016-2020

Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zatruc polega na bieżącej analizie przypadków zachorowań. Na podstawie analizy danych statystycznych (sprawozdania Mz-56 z zachorowań na choroby zakaźne) należy stwierdzić, że sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu płońskiego podobnie, jak sytuacja u kraju wygląda na ogół korzystnie.

Wiele chorób zakaźnych i zakażeń opanowano dzięki szczepieniom ochronnym. W Polsce zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych realizowane są obowiązkowe szczepienia ochronne populacji dziecięco-młodzieżowej w wieku 0-19 r.ż., które obejmują szczepienia przeciwko następującym chorobom: gruźlica, błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis, wirusowe zapalenie wątroby typu B, odra, świnka, różyczka, zakażenia *Haemophilus influenzae* typu b, zakażenia *Streptococcus pneumoniae*. Od 2021 noworodki szczepione są przeciwko rotawirusom. Ponadto wykonywane są szczepienia obowiązkowe u osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie – u dzieci z grup ryzyka: przeciwko ospie wietrznej, u osób dorosłych p/wzwB (w tym wykonujących zawody medyczne, zakażonych HCV, otoczenie nosicieli antygenu HBs) oraz szczepienia poekspozycyjne p/tężcowi i p/wścieklicznie. W zależności od sytuacji epidemiologicznej ze wskazań indywidualnych prowadzone są szczepienia p/błonicy, p/durowi brzuszemu, a także p/zakażeniami *Neisseria meningitidis*.

Choroby zakaźne, którym można zapobiegać poprzez szczepienia ochronne nadal stanowią problem epidemiologiczny. Do tej grupy chorób należy ospa wietrzna i grypa.

Sekcja Epidemiologii PSSE w Płońsku w 2020 roku realizowała zadania statutowe w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób poprzez sprawowanie nadzoru w ogniskach zakażeń i chorób zakaźnych, działalność przeciwepidemiczną oraz dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych.

W 2020 roku przeprowadzono ogółem 5555 dochodzeń epidemiologicznych.

Większość spraw dotyczyła zakażeń SARS CoV-2. Należy podkreślić, iż działania skierowane były przede wszystkim na walkę z pandemią SARS CoV-2.

Rejestracja zakażeń i chorób zakaźnych prowadzona była zgodnie z X Rewizją „Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób” (ICD-10) oraz definicjami chorób zakaźnych Unii

Europejskiej. Na tej podstawie sporządzano sprawozdania w postaci meldunków, które przesyłano do WSSE w Warszawie.

Czułość systemu nadzoru epidemiologicznego uwarunkowana jest między innymi stopniem wykorzystania badań diagnostycznych (wykrywalność) oraz znajomością przepisów regulujących zagadnienia nadzoru epidemiologicznego i ich przestrzeganiem przez personel medyczny. Brak zgłoszeń lub opóźnione zgłaszanie przypadków chorób zakaźnych i zakażeń utrudnia właściwe postępowanie przeciwepidemiczne.

W ramach nadzoru nad zgłaszalnością zakażeń i chorób zakaźnych oraz zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych przeprowadzono 3 kontrole w podmiotach wykonujących działalność leczniczą (Poradnia Chorób Płuc, NZOZ Sochocin i Kontraktowy Ośrodek Zdrowia w Załuskach). Sprawdzano dokumentację medyczną oraz znajomość przepisów przez personel medyczny. W jednej placówce stwierdzono nieprawidłowości (stosowano nieaktualne druki zgłoszeń ZLK-1).

ZAKAŻENIA SARS COV-2

W 2020 roku wystąpił problem zakażeń SARS CoV-2. W marcu 2020 roku ogłoszono pandemię SARS CoV-2. W 2020 roku odnotowano ogółem 2361 przypadków zakażeń. Hospitalizowano 264 osoby z podejrzeniem zakażenia, u 172 osób wykryto zakażenie SARS CoV-2. W izolatorium przebywało 37 osób. Odnotowano ogółem 66 zgonów z powodu COVID-19. Izolacji domowej poddano 2150 osób. Poddano kwarantannie 25704 osoby na podstawie decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku. Nadzorem epidemiologicznym objęto ogółem 6678 osób.

W 2020 roku odnotowano 211 ognisk epidemicznych o etiologii SARS CoV-2. Najwięcej było ognisk domowych (174 ogniska). Na trzecim miejscu były ogniska w szkołach (12 ognisk). W zakładach pracy również występowały przypadki przeniesienia zakażeń na współpracowników, odnotowano 9 ognisk epidemicznych. W ogniskach zachorowało łącznie 769 osób. Pozostałe przypadki były to zachorowania sporadyczne.

W podmiotach wykonujących działalność leczniczą wystąpiło 15 ognisk epidemicznych o etiologii SARS CoV-2. Dzięki wdrożonym procedurom zapobiegawczym udało się ograniczyć liczbę osób zakażonych i wygasić ogniska.

GRYPA I PODEJRZENIA GRYPY

Grypa jest ostrą chorobą wysoce zakaźną, powodującą okresowe epidemie. Zmienność antygenowa wirusa powoduje, że znaczna część populacji pozbawiona jest odporności. Państwowa Inspekcja Sanitarna zaleca szczepienia ochronne przeciw grypie raz w roku przed sezonem epidemicznym.

W 2020 roku zgłoszono 25293 przypadków podejrzeń/zachorowań na grypę (około 40% mniej niż w 2019 roku – 40610 przypadków). Skierowano do szpitala 66 osób z powodu zaburzeń ze strony układu oddechowego (w 2019 –98 osób).

W analizowanym okresie nieliczne przypadki grypy były badane i zostały potwierdzone laboratoryjnie. W 2016r. wykryto jeden przypadek zakażenia wirusem grypy typu B. W 2017 roku wykryto 2 przypadki zakażenia wirusem grypy typu A. W 2018 roku - 4 przypadki potwierdzono laboratoryjnie (wirusy grypy typu AH1N1 oraz typu B), w tym 3 u dzieci dla lat 14-tu. Zgonów z powodu grypy nie odnotowano. W 2019 roku potwierdzono laboratoryjnie 5 przypadków grypy typu A, w tym 2 przypadki grypy AH1N1. Wśród chorym było 4 dzieci do lat 14-tu. W 2020 roku potwierdzono laboratoryjnie 19 przypadków grypy typu A. Wśród chorym było 14 dzieci do lat 14-tu.

Wysoka liczba przypadków zachorowań/podejrzeń grypy w latach 2017 - 2019 roku związana była ze wzrostem zgłaszalności tych zachorowań przez podmioty lecznicze. W sprawozdaniach wykazywane są wszystkie przypadki grypy, podejrzeń grypy oraz infekcje grypopodobne. W 2020 roku zaobserwowano znaczny spadek zachorowań o około 38% w porównaniu do 2019 roku. Na poprawę sytuacji w tym zakresie mogła mieć wpływ sytuacja epidemiologiczna w Polsce oraz podejmowane działania przeciwepidemiczne mające na celu ograniczenie szerzenia się zakażeń wirusowych przenoszonych drogą kropelkową (m.in.: stosowanie maseczek ochronnych, utrzymanie dystansu społecznego, znaczne ograniczenie kontaktów społecznych).

Na rycinie poniżej przedstawiono współczynnik zapadalności (liczba zachorowań na 100 tysięcy) na grypę oraz infekcje grypopodobne na terenie powiatu płońskiego w latach 2016-2020.

W Polsce od sezonu epidemicznego 2004/2005 prowadzony jest nadzór nad grypą – Sentinel (wybiórczy system integrowanego nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą). Uczestniczą w nim wybrani lekarze pierwszego kontaktu, stacje sanitarno-epidemiologiczne oraz Krajowy Ośrodek ds. Grypy NIZP-PZH, pełniący rolę koordynatora.

Należy nadmienić, iż wirusowe zakażenia górnych dróg oddechowych wywołuje wiele czynników. Możemy tu wyróżnić: wirusy grypy typu A, wirusy grypy typu B, RSV (Respiratory Syncytial Virus), wirusy parainfluenzy typu 1, 2 i 3 oraz adenowirusy. Badania mikrobiologiczne w kierunku zakażeń wirusami oddechowymi wykonywane najczęściej podczas hospitalizacji.

Profilaktyka zachorowań na grypę oraz infekcje grypopodobne obejmuje:

- coroczne szczepienia przeciw grypie
- przestrzeganie higieny rąk
- zakrywanie ust i nosa w czasie kaszlu i kichania
- w okresie sezonu grypowego unikanie przebywania w pomieszczeniach o dużym zagęszczeniu ludzi
- unikanie przez osoby z objawami zakażenia górnych dróg oddechowych bezpośrednich kontaktów z innymi ludźmi
  - w zakładach medycznych wprowadzenie odpowiednich dla danej jednostki zarządzeń prewencyjnych i stworzenie technicznych warunków do ich respektowania
  - w innych zakładach pracy wprowadzenie rozwiązań technicznych i zarządzeń administracyjnych zapobiegających szerzeniu się zakażeń.

CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO, KTÓRYM MOŻNA ZAPOBIEGAĆ POPRZEZ SZCZEPIENIA OCHRONNE

Wśród chorób wieku dziecięcego, którym można zapobiegać poprzez szczepienia ochronne na terenie powiatu płońskiego dominują w dalszym ciągu zachorowania na ospę wietrzną, stanowiąc około **96%** zachorowań.

Na rycinie poniżej przedstawiono współczynnik zapadalności (liczba zachorowań na 100 tysięcy) na choroby wieku dziecięcego terenie powiatu płońskiego w latach 2016-2020.

W 2020 roku zarejestrowano **172** zachorowania na ospę wietrzną (zapadalność ok.196/100tys.), w 2019 roku 456 przypadków (zapad.ok.520/100tys.). Najwyższa zapadalność w 2018 roku (668/100tys.)

Szczepienia przeciw ospie wietrznej w ramach PSO realizowane są u dzieci do 12 roku życia należących do grup ryzyka, u dzieci z ich najbliższego otoczenia oraz dzieci przebywających w domach dziecka, zakładach opiekuńczo-leczniczych itp. Ponadto w ramach PSO wykonuje się te szczepienia u dzieci do lat 3 przebywających w żłobkach, klubach dziecięcych i innych instytucjach opiekuńczych. Niewielka część dzieci jest zaszczepiona na koszt rodziców. Odsetek dzieci zaszczepionych przeciwko ospie wietrznej jest niestety niewielki. Do czasu wprowadzenia szczepień obowiązkowych u całej populacji dzieci nie będziemy obserwowali drastycznego zmniejszenia liczby zachorowań na tę chorobę zakaźną.

W 2020 roku zarejestrowano **2** przypadki nagminnego zapalenia przyusznic (**świnki**), nie odnotowano przypadków różyczki, ani odry. Dzięki wdrożeniu w 2003 roku obowiązkowych szczepień p/odrze, śwince i różyczce u dzieci w 2 roku życia zaobserwowano znaczny spadek zapadalności na te choroby zakaźne. W 2008 roku wprowadzono dawkę przypominającą u dzieci w 10 roku życia, natomiast w 2019 roku z uwagi na niekorzystną sytuację epidemiologiczną odry w Polsce przesunięto szczepienie przypominające na 6 -ty rok życia.

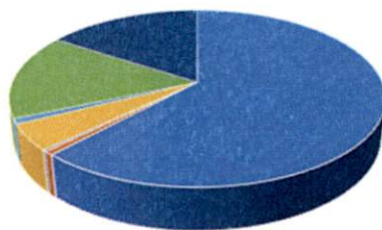
W 2020 roku zarejestrowano **5** zachorowań na **krztusiec**. W analizowanym okresie najwyższą zapadalność odnotowano w 2016 roku (22 przypadki, zapadalność ok.25/100tys.). Zachorowania dotyczyły wszystkich grup wiekowych. Szczepienia podstawowe przeciwko krztuścowi realizowane są u dzieci do 2r.ż. Szczepienia przypominające u dzieci w 6-tym i 14-tym roku życia. Poziom odporności poszczepiennej przeciwko krztuścowi nie chroni jednak populacji przed zachorowaniem w późniejszym okresie życia. Dlatego też zaleca się podawanie dawek przypominających, a zwłaszcza u osób z grup ryzyka.

ZAKAŻENIA JELITOWE

W 2020 roku dominowały **bakteryjne zakażenia jelitowe** wywołane przez **Clostridioides difficile** – zarejestrowano **185** przypadków (ok.62%), 3 przypadki - inne zakażenia jelitowe określone i nieokreślone (2- Yersinia enterocolitica, 1 - nieokreślone. Wirusowe zakażenia jelitowe – 47 przypadków (rotawirusy – 23, norowirusy-3, adenowirusy-2, nieokreślone-19). Biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – 47 przypadków (ok.16%), w tym u dzieci do lat 2 – 7 przypadków. Ponadto zarejestrowano 14 przypadków zachorowań na salmonelozę-zatrucia pokarmowe oraz 3 przypadki lambliozy.

Na diagramie przedstawiono udział procentowy poszczególnych zakażeń jelitowych na terenie powiatu płońskiego w 2020 roku. Jak widać na diagramie największy udział miały zakażenia Clostridioides difficile, stanowiąc około **62%** wszystkich przypadków zakażeń jelitowych. Odnotowano 2 ogniska epidemiczne o etiologii C.difficile w podmiocie wykonującym działalność leczniczą (Szpital w Płońsku).

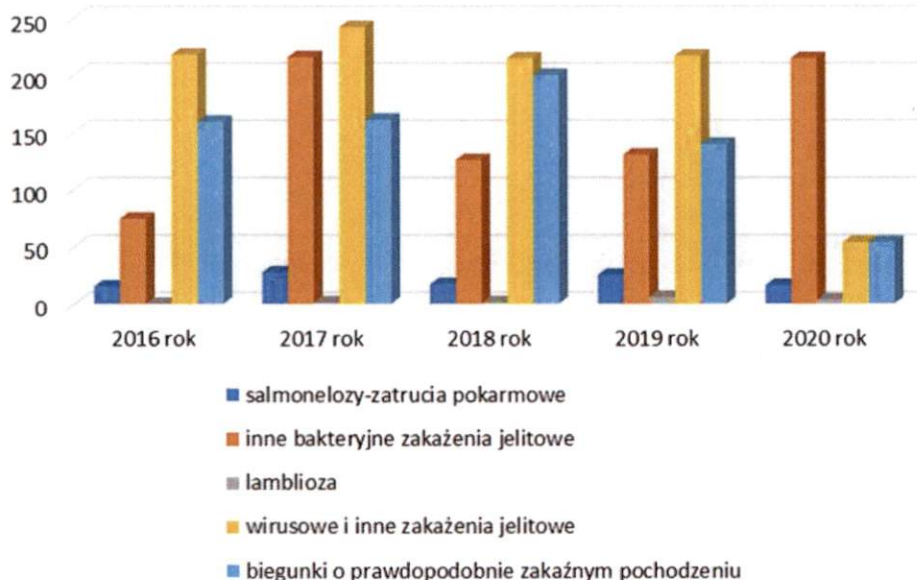
Zakażenia jelitowe w 2020 roku

- zakażenia Clostridioides difficile-62%
- zakażenia Yersinia enterocolitica - 0,7%
- zakażenia bakteryjne - nie określone 0,3%
- salmonelozy-zatrucia pokarmowe-4,7%
- lamblioza-1%
- zakażenia jelitowe wirusowe-15,7%
- biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu-15,7%

Na rycinie poniżej przedstawiono zapadalność na zakażenia jelitowe na terenie powiatu płońskiego w latach 2016-2020 (wyrażona jako współczynnik zapadalności - liczba zachorowań na 100 tysięcy).

zapadalność na zakażenia jelitowe w latach 2016-2020

Zapadalność na salmonelozy - zatrucia pokarmowe w latach 2016-2020 utrzymuje się na podobnym poziomie. Rejestrowane są pojedyncze zachorowania na lambliozę, w 2019 roku odnotowano najwięcej zachorowań (5 przypadków).

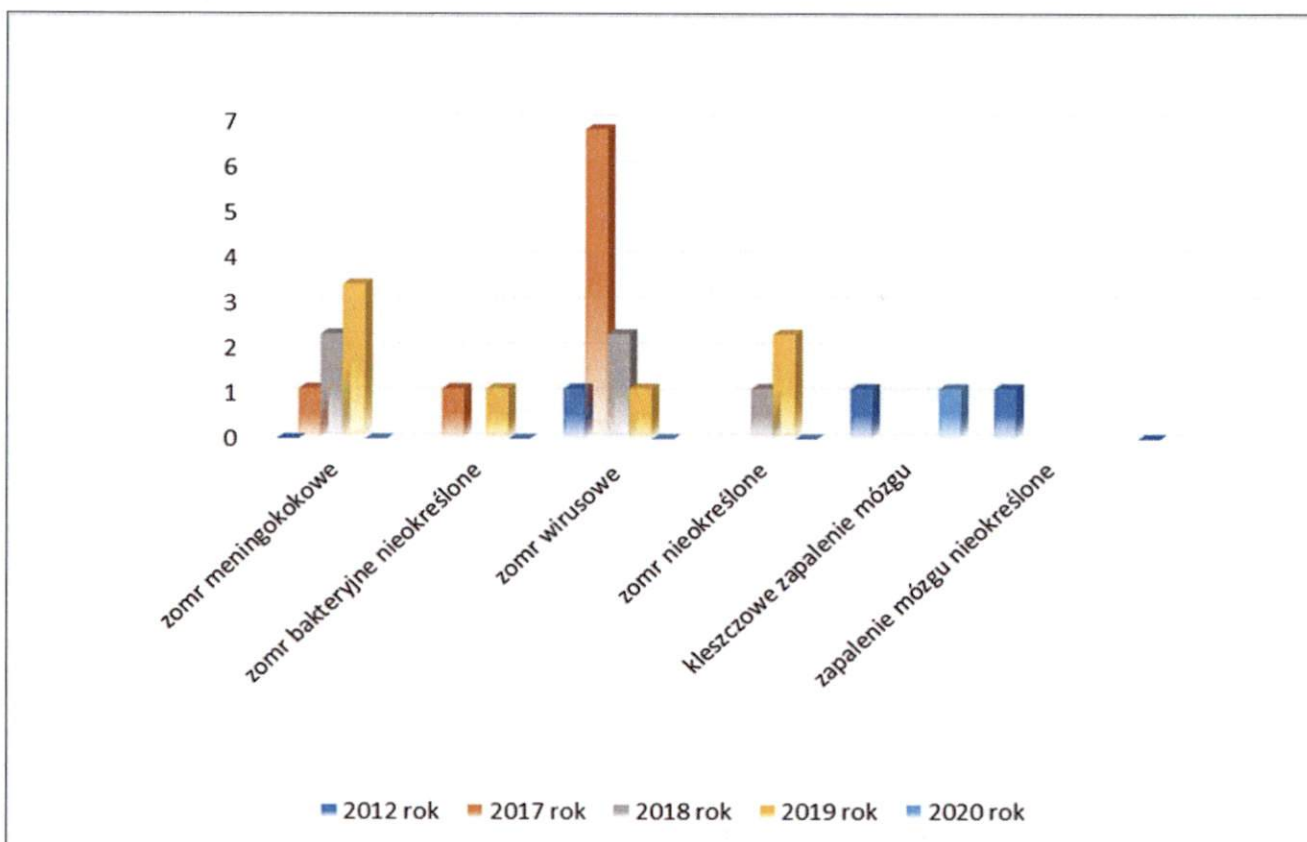
Zapadalność na biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu oraz inne bakteryjne zakażenia jelitowe wykazuje tendencję rosnącą. W 2020 roku odnotowano **185** przypadków zakażeń **Clostridioides difficile**. Zakażenia te stanowiły około **62%** wszystkich zakażeń jelitowych. W zakresie wirusowych zakażeń jelitowych odnotowano najwyższą zapadalność w 2016 roku (ok.464/100tys.).

Większość przypadków zachorowań na salmonellozy stanowią zachorowania pojedyncze. Ogniska zatruc pokarmowych o etiologii Salmonella wystąpiły w latach: 2017 i 2019.

W 2020 roku nie odnotowano ognisko zakażeń pokarmowych.

ZAKAŻENIA CENTRALNEGO UKŁADU NERWOWEGO

Na rycinie poniżej przedstawiono zapadalność na zakażenia centralnego układu nerwowego na terenie powiatu płońskiego w latach 2016-2020 (wyrażona jako współczynnik zapadalności - liczba zachorowań na 100 tysięcy).

W zakresie zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową odnotowano pojedyncze przypadki w latach 2017-2019. W 2020 roku – nie odnotowano żadnego

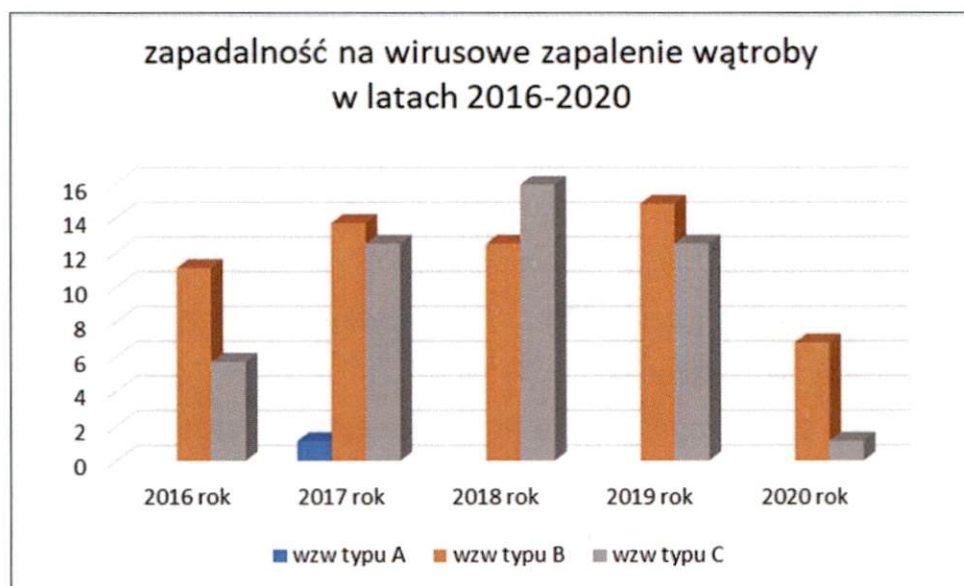
przypadku ICHM. W 2020 roku odnotowano jeden przypadek kleszczowego zapalenia mózgu, nie notowano innych zakażeń centralnego układu nerwowego.

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY

Wirusowe zapalenie wątroby wzv typu A i E – przenoszone są drogą pokarmową. Natomiast B,C,D drogą pozajelitową, większość zakażeń związana jest z wykonywaniem zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek (medycznych i niemedycznych).

W 2020 roku odnotowano 1 przypadek przewlekłego wzv typu C oraz 6 przypadków przewlekłego wzv typu B (mniej niż w 2019 roku). Nie zarejestrowano wzv typu A.

Na rycinie przedstawiono zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby w latach 2016-2020 (współczynnik zapadalności Lz/100tys.).

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu płońskiego w zakresie wzv A jest korzystna. W analizowanym okresie 5 lat wystąpiło jedno zachorowanie zawleczone, związane z podróżowaniem do krajów azjatyckich. Występowanie przypadków zachorowań na wzv A związane jest przede wszystkim z niskim poziomem warunków sanitarnych.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wzv A w Polsce zmieniła się - od 2017 roku odnotowano znaczny wzrost zapadalności. W kolejnych latach na terenie naszego powiatu możemy spodziewać się wzrostu zachorowań z uwagi na powszechną

wrażliwość populacji oraz fakt, iż szczepieniom ochronnym przeciwko wzv A poddaje się niewielka liczba osób.

Sytuacja w zakresie zakażeń wirusem zapalenia wątroby typu C w analizowanym okresie 5 lat wykazywało tendencję rosnącą. Z pewnością wykrywalność tych zakażeń była wyższa. W 2020 roku zaobserwowano znaczący spadek zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C, nie zarejestrowano przypadku wzv typu A.

Zdecydowana większość zakażeń wirusem wzv typu C są to przewlekłe zakażenia. W dochodzeniach epidemiologicznych często nie można określić okoliczności, ani daty zakażenia. W 2020 roku zaobserwowano korzystną sytuację epidemiologiczną – zarejestrowano jeden przypadek przewlekłego WZW C.

Aktualnie dostępne są szczepionki przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A oraz typu B. W Polsce szczepienia przeciwko wzv typu B jako szczepienia masowe w populacji prowadzone są od 1989 roku. Szczepienie wykonywane jest u noworodków

w czasie 24 godzin po urodzeniu oraz osób z grup ryzyka jako szczepienia obowiązkowe lub zalecane. Szczepienia przeciwko wzv A realizowane są w ograniczonym zakresie, wyłącznie jako szczepienia zalecane, gdzie koszt zakupu szczepionki ponosi pacjent. Szczepienia p/wzWA wskazane są w szczególności osobom wyjeżdżającym do terenów gdzie zachorowania występują endemicznie oraz osobom zatrudnionym przy produkcji i dystrybucji żywności.

W ramach działań przeciwepidemicznych w 2020 roku wystosowano **7 wystąpień** do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w celu objęcia nadzorem lekarskim osób chorych i nosicieli oraz osób z ich najbliższego otoczenia (1 -WZW C, 6-wzwB).

GRUŻLICA

Światowa Organizacja Zdrowia postrzega gruźlicę, jako problem globalny w dziedzinie zdrowia publicznego. W Polsce gruźlica znajduje się na pierwszym miejscu, jeśli chodzi o zgony z powodu chorób zakaźnych. Na terenie powiatu płońskiego w 2020 roku odnotowano **jeden zgon** z powodu gruźlicy (kobieta 81 lat, zamieszkała w środowisku wiejskim).

W 2020 roku przeprowadzono jedną kontrolę tematyczną w poradni chorób płuc w zakresie zgłaszania gruźlicy. Celem kontroli było zebranie danych dotyczących zachorowań na gruźlicę, a także wyszukiwanie przypadków przeniesienia gruźlicy

z bydła na ludzi (kontakt zawodowy – hodowcy bydła). Żadna z osób chorych na gruźlicę nie miała kontaktu z bydłem.

Prowadzono nadzór nad osobami ze styczności z chorymi na gruźlicę płuc w okresie prątkowania. W 2020 roku przeprowadzono **12 wywiadów** epidemiologicznych dot. gruźlicy (9 przypadków gruźlicy prątkującej A15, 3 przypadki gruźlicy nieprątkującej). Wystosowano wystąpienia do osób ze styczności z chorymi na gruźlicę płuc w celu zobowiązania ich do zgłoszenia się do lekarza rodzinnego oraz do poradni rodzinnych o objęcie nadzorem lekarskim w/w osób. Objęto nadzorem epidemiologicznym ogółem 21 osób z kontaktu z chorymi na gruźlicę płuc prątkującymi.

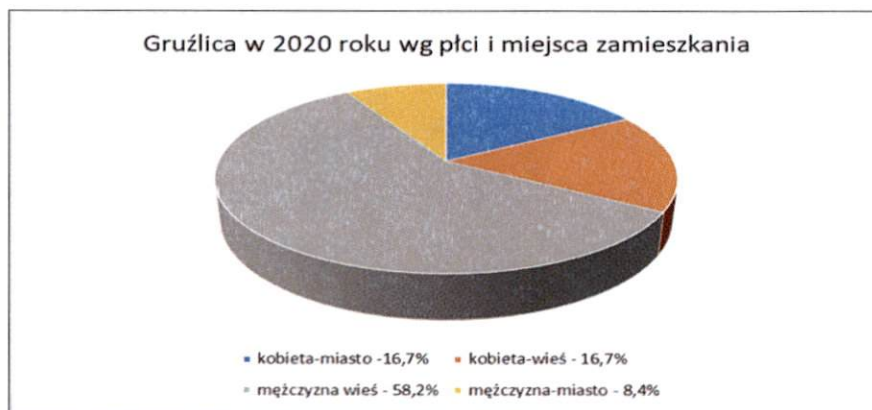
W 2020 roku zarejestrowano **12 przypadków gruźlicy płuc** (zachorowały 4 kobiety i 8 mężczyzn), **4 podejrzenia gruźlicy** oraz **1 zgon** z powodu gruźlicy (zmarła kobieta

w wieku 81 lat). Nie zarejestrowano gruźlicy pozapłucnej, ani mykobakterioz. Odnotowano

10 nowych zachorowań na gruźlicę płuc oraz 2 przypadki wznowy. Najwięcej zachorowań dotyczyło osób w wieku produkcyjnym (45-64). Wśród chorych było dziecko lat 9 (kontakt domowy).

Podjęto stosowne działania przeciwepidemiczne, osoby z otoczenia objęto nadzorem epidemiologicznym. Większość pacjentów po leczeniu szpitalnym objętych jest opieką specjalistyczną Poradni Chorób Płuc w Płońsku. Dzieci znajdują się pod opieką ALERGIA-MED w Ciechanowie. PPIS w Płońsku na bieżąco monitoruje, czy pacjenci po leczeniu szpitalnym kontynuują leczenie w poradni chorób płuc i gruźlicy. W 2020 roku porównaniu do 2019 roku zarejestrowano podobną liczbę przypadków gruźlicy (2019 - 9 przypadków, 2020 - 12 przypadków).

Pacjenci dorośli chorzy na gruźlicę po odbyciu leczenia szpitalnego objęci są opieką specjalistyczną NSZL Poradni Chorób Płuc w Płońsku lub innych poradni. Dzieci są pod opieką poradni chorób płuc ALERGIA-MED. w Ciechanowie. PPIS w Płońsku na bieżąco monitoruje, czy pacjenci po leczeniu szpitalnym kontynuują leczenie w poradni chorób płuc i gruźlicy.

Na rycinie powyżej przedstawiono zachorowalność na gruźlicę w 2020 roku w zależności od płci i miejsca zamieszkania. Zdecydowana większość zachorowań na gruźlicę wystąpiła u mężczyzn zamieszkałych w środowisku wiejskim (ok.58%).

INNE CHOROBY ZAKAŻNE

W Polsce realizowane są programy WHO eliminacji odry i różyczki oraz eradykacji poliomyelitis na świecie. Wszystkie przypadki zachorowań wymagają potwierdzenia laboratoryjnego. Nadzorem epidemiologicznym obejmowane jest również otoczenie chorych. W latach 2016-2020 na terenie powiatu płońskiego nie zgłoszono żadnego przypadku ostrego porażenia wiotkiego. PPIS w Płońsku pełni czynny nadzór na OPW

i przesyła informacje o podejrzeniach i zachorowaniach na ostre porażenia wiotkie do WSSE w Warszawie. W 2019 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku różyczki, odry, ani OPW.

Inne choroby zakaźne zarejestrowane w 2020 roku to: borelioza – 23 przypadki (podobnie 2019 roku – 24), zakażenia inwazyjne *S.pyogenes* - 6 przypadków róży, 19 przypadków szkarlatyny, 3 przypadki inwazyjnej choroby pneumokokowej.

W 2020 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku choroby wenerycznej.

WSPÓŁPRACA Z INSPEKCJĄ WETERYNARYJNĄ W ZAKRESIE ZWALCZANIA CHORÓB ZAKAŻNYCH

Choroby odzwierzęce stanowią ważny problem epidemiologiczny. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku współpracuje ściśle z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Płońsku w zakresie zwalczania chorób odzwierzęcych.

PPIS w Płońsku na prośbę Powiatowego Lekarza Weterynarii w Płońsku informował podmioty lecznicze i społeczeństwo o akcjach szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie (wiosennej i jesiennej). Wystosowano ogółem 2 wystąpienia.

Współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Płońsku układa się dobrze w oparciu o zawarte porozumienie o współpracy.

W zakresie zapobiegania chorobom odzwierzęcym w 2020 roku przekazywano informacje o przypadkach kontaktu ludzi ze zwierzętami podejrzanymi o wścieklicznę – zgłoszono **69 przypadków** (w 2019 roku – 132 przypadki). Wystosowano wystąpienia do osób pokąsanych przez zwierzęta nieznane podejrzone o wścieklicznę w celu zgłoszenia się do poradni konsultacyjnej szczepień przeciwko wścieklicznie. U **10 osób podjęto szczepienia p/wścieklicznie** (w 2019 roku – 19). Były to osoby pokąsane przez nieznane zwierzęta, których nie można poddać 15-dniowej obserwacji weterynaryjnej w kierunku wściekliczny.

PODSUMOWANIE

Należy pamiętać, że niekorzystna sytuacja epidemiologiczna w niektórych państwach sąsiednich stwarza możliwości do zawlekania do Polski chorób zakaźnych. Ponadto podróżowanie do krajów endemicznych stwarza zagrożenie występowania zachorowań na choroby zakaźne dotychczas w Polsce rzadko występujące (np.: malaria, cholera).

Wczesne rozpoznawanie potencjalnych zagrożeń zdrowotnych ma ogromne znaczenie w przypadkach zagrożeń dla zdrowia o skali międzynarodowej, w tym zakażeń wirusowych przenoszonych z człowieka na człowieka i mogących wywołać pandemię. W Państwowym Zakładzie Higieny funkcjonuje Krajowy Punkt Centralny do spraw Międzynarodowych Przepisów Zdrowotnych. Europejskie Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) wraz z Komisją Europejską i WHO pracuje nad udoskonaleniem współpracy w zakresie nadzoru epidemiologicznego.

2.NADZÓR NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI

Dla zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego prowadzi się profilaktykę swoistą wśród populacji dziecięco-młodzieżowej w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych. Ponadto realizowane są szczepienia ochronne zalecane niefinansowane ze środków publicznych.

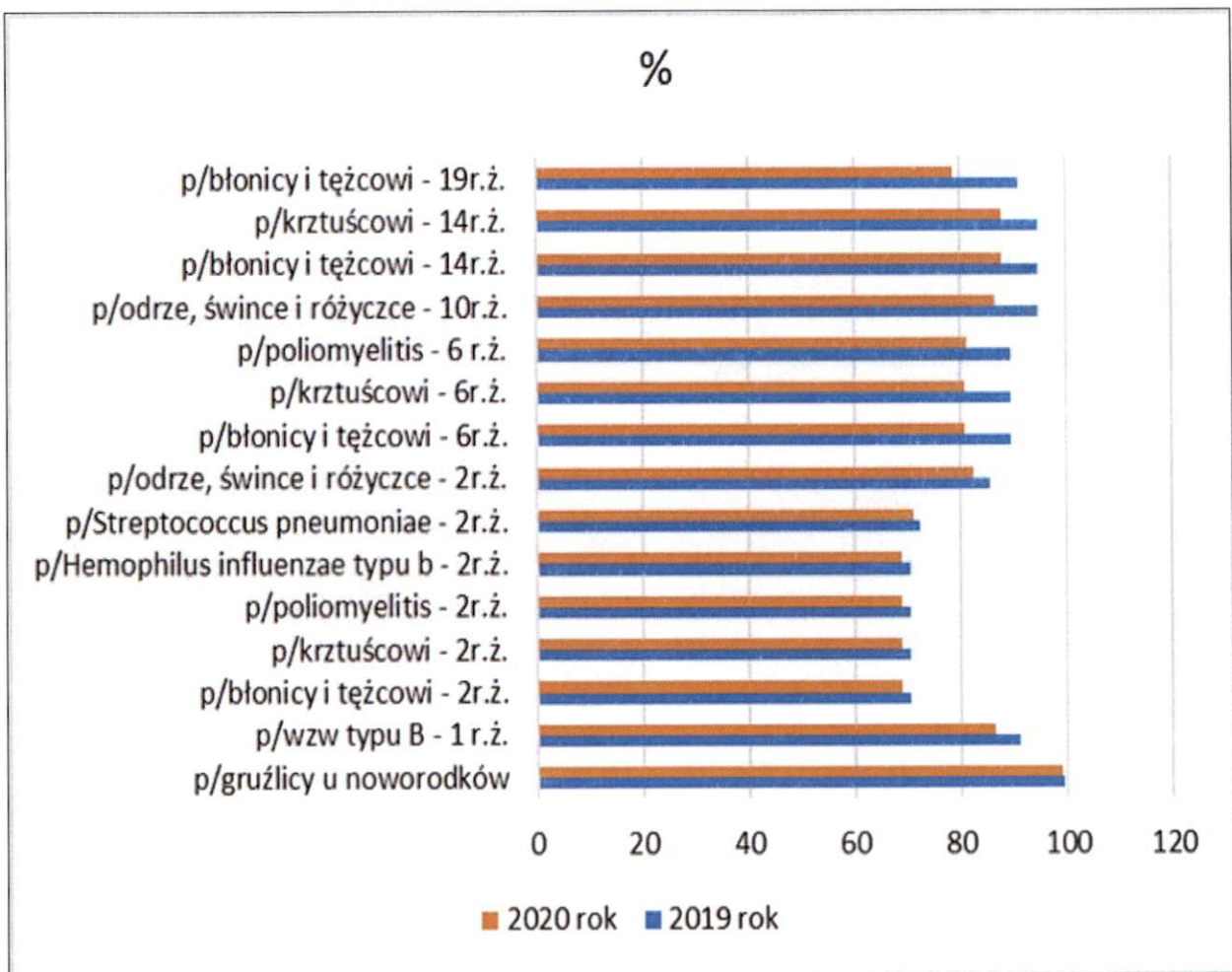
Szczepienia przeciwko krztuścowi prowadzone są dzieci do 2 r.ż. (jako szczepienie podstawowe), 6 i 14-tym roku życia (jako szczepienia przypominające) w ramach szczepień obowiązkowych. Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce różyczce realizowane są jako obowiązkowe u dzieci w 2 roku życia oraz 6-tym lub 10-tym roku życia. Szczepienia przeciwko ospie wietrznej są szczepieniami finansowanymi z budżetu państwa wyłącznie dla dzieci z grup ryzyka i ich otoczenia u dzieci do lat 12-tu oraz dla dzieci ze względów środowiskowych przebywających w placówkach opiekuńczych-wychowawczych, żłobkach, domach dziecka, zakładach opiekuńczo-leczniczych.

Zgodnie ze sprawozdaniem Mz-54 z realizacji szczepień ochronnych za 2020 rok szczepieniom obowiązkowym w ramach Programu Szczepień Obowiązkowych podlegało **17808** osób populacji dziecięco-młodzieżowej w wieku 0-19 lat.

Uodpornienie populacji dziecięco-młodzieżowej w zakresie szczepień obowiązkowych na terenie powiatu płońskiego na przestrzeni ostatnich lat utrzymywało się na poziomie zadawalającym. Niestety w ostatnim czasie z roku na rok obniża się. W 2020 roku w porównaniu do 2019 roku **stan uodpornienia obniżył się o około 5%**. Dotyczy to wszystkich szczepień ochronnych. Na spadek zaszczepienia zdecydowany wpływ miała sytuacja epidemiologiczna na świecie i w Polsce (pandemia SARS CoV-2). Dużym problemem jest również uchylanie się rodziców dzieci od obowiązkowych szczepień ochronnych.

Stan uodpornienia **dzieci w 2 roku życia** przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, H.influenzae typu b, S.pneumoniae, odrze, śwince i różyczce – jest najniższy. W ostatnim czasie obniża się, co jest zjawiskiem niepokojącym.

Na rycinie poniżej przedstawiono stan uodpornienia populacji dziecięco-młodzieżowej do 19 roku życia na terenie powiatu płońskiego w lata 2019-2020, na podstawie sprawozdań Mz-54 ze szczepień ochronnych.

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B realizowane są w ramach szczepień obowiązkowych, bądź zalecanych.

Stan uodpornienia p/wzwB u noworodków i niemowląt jest wysoki. W roczniku 2019 – 96,9% noworodków otrzymało II lub III dawki szczepionki, natomiast w roczniku 2018 – 97,9%. W 2019 roku w ramach szczepień obowiązkowych p/wzwB uodporniono 99 osób (w tym były wykonujące zawód medyczny oraz osoby narażone w sposób szczególny na zakażenie, osoby z otoczenia zakażonych HBV, osoby zakażone wirusem HCV oraz osoby dializowane).

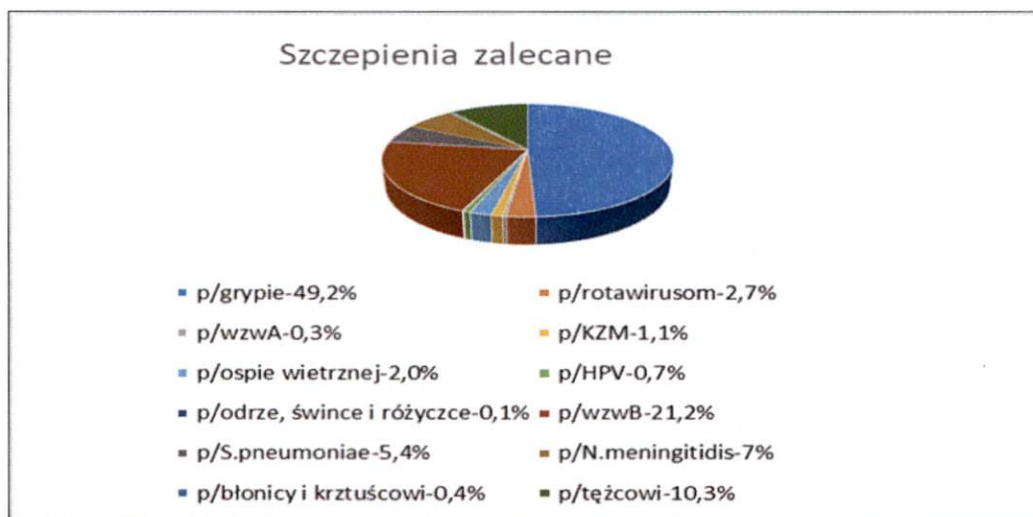
W 2020 roku w ramach szczepień zalecanych (niefinansowanych z budżetu Ministra Zdrowia) przeciwko wzw typu B uodporniono ogółem **384** osoby (w tym osoby przygotowywane do zabiegów operacyjnych). W 2019 roku p/WZW typu B uodporniono 757 osób.

Przeciwno gruźlicy w roczniku 2020 roku uodporniono **673** noworodków w czasie 24 godzin od urodzenia (84%), pozostałe w terminie późniejszym. Stan uodpornienia przeciwno gruźlicy u noworodków jest wysoki (rocznik 2020 – 99,2%, rocznik 2019 – 99,5%).

Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie wykonano u **232 osób** zranionych (szczepienia p/tężcowi) oraz **19 osób** pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę (szczepienia p/wściekliznie).

W punktach szczepień w 2020 roku wykonano znaczną ilość zalecanych szczepień ochronnych w różnych grupach wiekowych oraz obowiązkowych w grupach ryzyka. Uodporniono ogółem 2284 **osoby**. Zaszczepiono **1122 osoby** p/grypie sezonowej (mniej niż w 2019 roku – 1516 osób), **62** niemowląt do 6m.ż. p/zakażeniami rotawirusowym, **6** - p/wzw A, **25** - p/kleszczowemu zapaleniu mózgu, **45** - p/ospie wietrznej, **16** - p/wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV, **3** - p/odrze, śwince i różyczce, **483** - p/wzwB, **124** - p/Streptococcus pneumoniae, **148 p/Neisseria meningitidis**, **7** - p/błonicy, **9** - p/krztuścowi, **234** - profilaktycznie oraz po zranieniu p/tężcowi.

Na rycinie przedstawiono szczepienia zalecane na terenie powiatu płońskiego w 2020 roku jako udział % poszczególnych szczepień.

Wśród szczepień zalecanych oraz w grupach ryzyka najczęściej zrealizowano szczepień p/grypie, które stanowiły ok.49% szczepień. Najwięcej szczepień p/grypie wykonano w grupie wiekowej 65+. Dość dużo zrealizowano szczepień zalecanych przeciwno WZW typu B (ok.21%) oraz tężcowi (ok.10%). Pozostałe szczepienia realizowano w mniejszym zakresie.

Na nadzorowanym terenie znajdują się **24 punkty szczepień**, które w większości zorganizowane w poradniach rodzinnych. Nie ma placówek realizujących szczepienia ochronne bez umowy z NFZ, których koszty pokrywałby pacjent. W 2019 roku przeprowadzono **3 kontrole** w zakresie nadzoru nad szczepieniami ochronnymi. Nie stwierdzono zaległości w szczepieniach ani zaniedbań personelu w zakresie organizacji szczepień.

Problemem są osoby rodzice/opiekunowie dzieci uchylający się od obowiązkowych szczepień ochronnych (na dzień 31.12.2019r. zarejestrowano 116 osób, nieco więcej niż w 2019 roku). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku do rodziców dzieci wystosował **32 wystąpienia** mające na celu uświadomienie ciążącego na nich obowiązku oraz konsekwencji nie zaszczepienia dzieci. Przeprowadzono kilka rozmów telefonicznych w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych z rodzicami dzieci, którzy uchylają się od obowiązku szczepień. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku w 2020 roku nie prowadził postępowań egzekucyjnych wobec osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Nie wystawiano upomnień, ani tytułów wykonawczych.

W 2020 roku nie zarejestrowano niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Płońsku prowadzi dystrybucję szczepionek do punktów szczepień realizujących Program Szczepień Ochronnych. Nadzorowane są warunki przechowywania preparatów szczepionkowych (monitoring temperatury w urządzeniach chłodniczych). Prowadzony jest system elektronicznego nadzoru nad dystrybucją szczepionek (e-Szczepionka).

W 2020 roku wystosowano ogółem 5 pism do nadzorowanych placówek realizujących szczepienia ochronne.

3. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

W 2020 roku kontrole placówek ochrony zdrowia przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi procedurami GIS w ramach nadzoru nad warunkami sanitarno-higienicznymi personelu medycznego, sprzętu oraz pomieszczeń, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. W trakcie kontroli oceniano m.in.: zagadnienia dezynfekcji, sterylizacji, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z bielizną, utrzymanie bieżącej czystości i porządku, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz stan dostosowania zakładów do wymogów obowiązującego

rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W 2020 roku pod nadzorem znajdowało się 136 obiektów, w tym 6 placówek lecznictwa zamkniętego (szpital, trzy zakłady opiekuńczo-lecznicze, ośrodek rehabilitacyjno-readaptacyjny dla młodzieży, dom seniora), 46 obiektów lecznictwa otwartego (w tym poradnie rodzinne i specjalistyczne), 73 gabinety indywidualnej/grupowej praktyki lekarskiej, jeden gabinet indywidualnej praktyki pielęgniarstwa, 3 medyczne laboratoria diagnostyczne, 2 działy pomocy doraźnej.

W 2020 roku przeprowadzono ogółem 6 kontroli w zakresie higieny lecznictwa (zaplanowano 40). Wydano 2 decyzje płańnicze oraz 2 decyzje merytoryczne nakazujące (w związku ze stwierdzeniem podczas kontroli uchybień sanitarno-technicznych). W jednym podmiocie leczniczym świadczącym usługi stomatologiczne stwierdzono niewłaściwe warunki przechowywania odpadów medycznych (temperatura pokojowa) oraz brak dokumentacji potwierdzającej przekazywanie odpadów do utylizacji.

W Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Płońsku im. Marsz. J. Piłsudskiego na polecenie Wojewody Mazowieckiego przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną tematyczną pod względem przygotowania do hospitalizacji pacjentów zakażonych SARS CoV-2. Podczas kontroli stwierdzono uchybienia sanitarne (zniszczone fotele w poczekalni dla pacjentów w SOR, zniszczone wieszaki do kroplówek w oddziale chirurgicznym, uszkodzone kosze na odpady komunalne w oddziale kardiologicznym, nieodpowiednia ilość fartuchów ochronnych dla personelu w oddziale chirurgicznym). Wydano decyzję administracyjną.

Bieżący stan higieniczno-sanitarny kontrolowanych podmiotów leczniczych w 2020 roku nie budził zastrzeżeń. Nie nakładano mandatów karnych, ani grzywien.

W 2020 roku wpisano do rejestru 6 podmiotów leczniczych:

Obiekty przejęte pod nadzór od Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie:

1. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Marsz. J. Piłsudskiego w Płońsku (publiczny) SZPITAL
2. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Marsz. J. Piłsudskiego w Płońsku (publiczny) Dział Pomocy Doraźnej w Płońsku
3. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Marsz. J. Piłsudskiego w Płońsku (publiczny) Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Płońsku ul. Jaworskiego 3

4. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Marsz. J. Piłsudskiego w Płońsku (publiczny) Zespół Poradni Specjalistycznych
5. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Marsz. J. Piłsudskiego w Płońsku (publiczny) Dział Pomocy Doraźnej w Raciążu

Obiekt będący dotychczas pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej MSW:

6. Przychodnia Medycyny Rodzinnej Centralnego Szpitala Klinicznego MSWiA w Warszawie.

W 2020 roku nadzorowano 6 placówek lecznictwa zamkniętego (Szpital w Płońsku – **256** łóżek, Zakład opiekuńczo-leczniczy w Płońsku – 60 łóżek, Zakład opiekuńczo-leczniczy w Jońcu – 40 łóżek CENTRUM MEDYCZNE – **579** łóżek, Dom Seniora – **74** łóżka, Ośrodek rehabilitacyjno-readaptacyjny dla młodzieży – **45** łóżek. Podmioty znajdują się w dość dobrym stanie technicznym, natomiast Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla młodzieży wymaga kapitalnego remontu (pawilon nr 2 – wyłączony z użytkowania), stan techniczny dostateczny - w 2020 roku nie planowano kontroli w zakresie higieny lecznictwa.

Stan sanitarno-techniczny placówek lecznictwa otwartego należy ocenić jako dobry. Podmioty lecznicze powinny spełniać wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2019 roku poz.595). Placówki, które nie spełniają wymogów objęte zostały programami dostosowawczymi. Większość nadzorowanych placówek zrealizowała programy dostosowawcze. Wg stanu na dzień 31.12.2020r. Szpital w Płońsku, Zakład opiekuńczo-leczniczy w Jońcu, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Płońsku nie spełniają wymagań – brak rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę.

W podmiotach wykonujących działalność leczniczą obowiązują odpowiednie procedury postępowania w celu zapobiegania zakażeniom, w tym: procedury dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego, dezynfekcji rąk personelu, sprzątnięcia pomieszczeń, postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny, postępowania z brudną bielizną i odpadami medycznymi, procedury bezpiecznej pracy z ostrymi narzędziami, w tym będącymi odpadami medycznymi. Procedury higieniczne są dostępne dla personelu i przestrzegane.

W Szpitalu oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych i Stacji Dializ sprzątanie odbywa się przy pomocy wózków specjalistycznych. W pozostałych placówkach sprzątanie odbywa się metodą dwóch wiader. W placówkach znajdują się pomieszczenia porządkowe, gdzie sprzęt jest przechowywany. Personel sprzątający placówki ochrony zdrowia stosuje podczas pracy niezbędne środki ochrony osobistej (fartuchy ochronne, rękawice jednorazowego użytku).

Czysta bielizna w Szpitalu oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych odbierana jest z magazynów czystej bielizny przez salowe. W oddziałach przechowywana jest w wydzielonych szafach. Bielizna szpitalna brudna jest segregowana w oddziałach, gromadzona jest w oznakowanych workach foliowych i przechowywana w brudownikach.

W dwóch placówkach funkcjonują pralnie (CENTRUM MEDYCZNE GRUPA ZDROWIE i Dom Seniora). Usługi pralnicze dla pozostałych podmiotów świadczą firmy zewnętrzne, spełniające wymagania.

Podczas przeprowadzanych kontroli placówek nie stwierdzono zaniedbań w zakresie utrzymania czystości bieżącej i porządku.

Do dezynfekcji powierzchni, narzędzi, rąk personelu i skóry pacjentów przed iniekcjami stosowane są właściwe środki dezynfekcyjne. Roztwory użytkowe sporządzane są na bieżąco zgodnie z instrukcją, w większości placówek w pomieszczeniach porządkowych, wyposażonych w wentylację. Preparaty dezynfekcyjne dobierane są właściwie, stosowane zgodnie z kartami charakterystyki, przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta. Narzędzia i sprzęt dezynfekowane są w pojemnikach z sitem, prawidłowo oznakowanych. Stosowane preparaty dezynfekcyjne są różnorodne, w ostatnich latach zmniejszyło się zastosowanie preparatów chlorowych do dezynfekcji powierzchni na rzecz preparatów alkoholowych. W nadzorowanych placówkach stosowane są powszechnie ręczne metody mycia oraz dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego wielorazowego użytku. W kilku gabinetach stomatologicznych stosowane są myjki ultradźwiękowe do mycia i dezynfekcji narzędzi. Niewiele placówek posiada wydzielone pomieszczenia do dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego wielorazowego użytku. Na nadzorowanym terenie nie ma komór dezynfekcyjnych, ani stacji przygotowywania łóżek. Procedury dezynfekcji w podmiotach leczniczych są przestrzegane. Podczas kontroli placówek nie stwierdzono uchybień w zakresie dezynfekcji.

Placówki udzielające świadczeń zdrowotnych z użyciem narzędzi i sprzętu wielorazowego użytku wyposażone są w urządzenia sterylizujące (38 autoklawów parowych) lub posiadają umowy na sterylizację z centralną sterylizatornią, posiadającą system zarządzania jakością. Aparatura sterylizacyjna podlega okresowym przeglądom technicznym (raz w roku) oraz systematycznej kontroli wewnętrznej skuteczności procesów sterylizacji. Dokumentacja kontroli wewnętrznej sterylizacji prowadzona jest w postaci rejestrów, gdzie odnotowywane są wyniki kontroli testami chemicznymi, fizycznymi i biologicznymi. Coraz większa liczba placówek prowadzi dokumentację procesów sterylizacji w postaci wydruków, bądź w formie elektronicznej.

Wszystkie placówki przeprowadzają kontrolę skuteczności procesów sterylizacji testami chemicznymi (kontrola wsadu i pakietu). W kontrolowanych podmiotach stosowano testy typu 5 lub 6.

Wewnętrzne kontrole skuteczności sterylizacji testami biologicznymi przeprowadzane są raz w tygodniu, w pojedynczych przypadkach rzadziej (raz w miesiącu).

Placówki wdrożyły z *Ogólne wytyczne dla podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia* z 2017 roku, opracowane przez ekspertów Stowarzyszenia Higieny Lecznictwa, Narodowego Instytutu Leków, Polskiego Stowarzyszenia Sterylizacji Medycznej.

Placówki lecznictwa zamkniętego posiadają umowy na świadczenie usług w zakresie dezynsekcji i deratyzacji z firmami specjalistycznymi. Zakres umów obejmuje m.in.: zabezpieczenie zakładu przed gryzoniami i owadami biegającymi, zwalczanie ich, prowadzenie stosownej dokumentacji. Zabiegi przeprowadzane są w zależności od potrzeb przez osoby posiadające przeszkolenie z zakresu DDD. Prowadzony jest monitoring. Większość placówek lecznictwa otwartego nie zawarła umów na usługi w zakresie dezynsekcji i deratyzacji. Zabiegi wykonywane są w razie potrzeby.

W związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych wytwarzane są odpady niebezpieczne oraz inne niż niebezpieczne. Sposób postępowania z odpadami medycznymi określają opracowane procedury. Każdy podmiot leczniczy wytwarzający odpady posiada umowę na odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych z firmą specjalistyczną. W podmiotach przechowywana jest odpowiednia dokumentacja (karty przekazania odpadów, potwierdzenie utylizacji odpadów). W 2020 roku w jednym podmiocie stwierdzono

niewłaściwe warunki przechowywania odpadów medycznych oraz brak dokumentacji potwierdzającej przekazywanie odpadów do utylizacji.

W placówkach wyznaczone są osoby odpowiedzialne za gospodarkę odpadami, które prowadzą dokumentację i pełnią nadzór nad sposobem postępowania z odpadami. Odpady podlegają segregacji w miejscu powstawania. Zużyty sprzęt jednorazowego użytku jest gromadzony w odpowiednich pojemnikach i workach. Niewiele placówek posiada wydzielone pomieszczenia (magazyny odpadów). W większości placówek odpady przechowywane są w pomieszczeniach porządkowych wyposażonych w lodówki. Odpady odbierają przez firmy specjalistyczne (większość placówek obsługuje firma „EMKA” z Żyrardowa). Odpady komunalne gromadzone są w workach oznakowanych, odpowiedniego koloru.

Podmioty lecznicze stosują odpowiednie procedury bezpiecznej pracy z ostrymi narzędziami, w tym będącymi odpadami medycznymi, sporządzają półroczne raporty o zakłuciach ostrymi narzędziami, oceniają ryzyko i wprowadzają sprzęt medyczny chroniący przed skaleczeniami/nakłuciami (zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 06 czerwca 2013 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz.U.2013 poz.696).

W lecznictwie zamkniętym i otwartym przeprowadzane są planowe kontrole wewnętrzne i sporządzane raporty z kontroli, zgodnie z procedurami. Zakres kontroli wewnętrznych obejmuje przede wszystkim ocenę prawidłowości i skuteczności procedur higienicznych. W 2020 roku z uwagi na niekorzystną sytuację epidemiologiczną w zakresie zakażeń SARS CoV-2 ograniczono kontrole w oddziałach.

4.ZAKAŻENIA SZPITALNE

W związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych wiąże się problem występowania zakażeń szpitalnych u pacjentów. Zakażenia dotyczyć mogą również personelu, który narażony jest na kontakt z materiałem biologicznym.

Na nadzorowanym terenie monitorowana jest sytuacja epidemiologiczna w zakresie zakażeń szpitalnych. W placówkach lecznictwa zamkniętego i Stacji Dializ funkcjonują zespoły i komitety kontroli zakażeń (czynno-bierny system nadzoru).

W zakresie nadzoru epidemiologicznego nad podmiotami leczniczymi w 2020 roku problemem były zakażenia SARS COV-2. Odnotowano **15 ognisk epidemicznych o etiologii SARS CoV-2** w następujących podmiotach leczniczych: Szpital w Płońsku, Centrum Medyczne Grupa Zdrowie w Kraszewie-Czubakach, Stacja Dializ w Płońsku.

W **SPZZOZ im.Marsz.J.Piłsudskiego w Płońsku** ogniska SARS CoV-2 wystąpiły w następujących komórkach organizacyjnych:

- pracownia fizjoterapii - 6 przypadków u personelu medycznego
- medyczne laboratorium diagnostyczne – 10 przypadków u personelu medycznego
- oddział internistyczny - 44 przypadki, w tym 30 przypadków u personelu medycznego, 2 zgony u pacjentów
- oddział rehabilitacji i reumatologii - 27 przypadków, w tym 9 przypadków u personelu medycznego, zgonów nie odnotowano
- oddział kardiologiczny - 13 przypadków, w tym 4 przypadki u personelu medycznego, zgonów nie odnotowano
- oddział położniczo-ginekologiczny – 7 przypadków, w tym 6 przypadków u personelu medycznego, zgonów nie odnotowano
- ZOL w Płońsku - 40 przypadków, w tym 18 przypadków u personelu medycznego, zgonów nie odnotowano

W **Stacji Dializ w Płońsku** wystąpiło jedno ognisko SARS CoV-2 - 14 przypadków zachorowań, w tym 3 przypadki u personelu medycznego, zgonów nie odnotowano.

W **Centrum Medycznym Grupa Zdrowie w Kraszewie-Czubakach** ogniska SARS CoV-2 wystąpiły w następujących oddziałach:

- oddział rehabilitacji neurologicznej – 41 przypadków, w tym 10 przypadków u personelu medycznego, nie odnotowano zgonów
- ZOL psychiatryczny (odcinek III i VI) - 14 przypadków, w tym 1 przypadek u personelu medycznego, nie odnotowano zgonów
- ZOL opieka długoterminowa (odcinek I różowy) - 25 przypadków, w tym 3 przypadki u personelu medycznego, 3 zgony u pacjentów
- ZOL opieka długoterminowa (odcinek II i III) - 29 przypadków, w tym 4 przypadki u personelu medycznego, 8 zgonów u pacjentów
- Hospicjum stacjonarne - 10 przypadków, w tym 2 przypadki u personelu medycznego, 2 zgony u pacjentów

- ZOL dla dzieci - 10 przypadków, w tym 6 przypadków u personelu medycznego, nie odnotowano zgonów.

Zakażenia **Clostridioides difficile** również są istotnym problemem u pacjentów hospitalizowanych. Odnotowano aż **185 przypadków** zakażeń. Przeważały pojedyncze przypadki zakażeń C.difficile. W 2020 roku odnotowano 2 ogniska epidemiczne w oddziałach szpitalnych Szpitala w Płońsku (oddział chirurgiczny oraz Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii).

Ponadto pozostaje problem zakażeń i kolonizacji pacjentów pałeczkami Enterobacteriaceae wytwarzającymi karbapenemazy (CPE). Wzmoczony nadzór w tym zakresie polega między innymi na wykonywaniu badań przesiewowych u pacjentów przyjmowanych do szpitali oraz zakładów opiekuńczo-leczniczych. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, krajowego konsultanta w dziedzinie mikrobiologii oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie opracowano i wdrożono odpowiednie procedury postępowania w tych placówkach. Państwowa Inspekcja Sanitarna nadzoruje przypadki kolonizacji i zakażeń pałeczkami Enterobacteriaceae wytwarzającymi karbapenemazy (CPE) w podmiotach leczniczych.

Wszystkie przypadki zakażeń w ogniskach potwierdzono badaniami mikrobiologicznymi. Ogniska zostały zgłoszone do PPIS w Płońsku na odpowiednich formularzach (raporty wstępne). Podjęto stosowne działania przeciwepidemiczne w celu wygaszenia ognisk zgodnie z obowiązującymi procedurami, w tym: wzmoczony reżim sanitarny, izolacja/kohortacja pacjentów, dedykowany drobny sprzęt medyczny, bezwzględne przestrzeganie procedury higieny rąk, wprowadzenie jednorazowej pościeli, odsunięcie od pracy chorego pracownika, ograniczenie odwiedzin w zakresie liczby osób i czasu odwiedzin, wydzielony personel medyczny i pomocniczy, wydzielony sprzęt do utrzymania czystości i porządku, edukacja personelu i rodzin w zakresie zasad postępowania. W Stacji Dializ w Płońsku dodatkowo wydzielono stanowiska dializacyjne dla pacjentów z zakażeniem SARS CoV-2 w wydzielonej części sali, zastosowano rozdział czasowy wykonywania zabiegów, wydzielono wejście do sali dializ oraz pomieszczenie higieniczno-sanitarne, zapewniono wykonywanie zabiegów podłączenia i odłączenia od aparatury u pacjentów zakażonych na końcu, po wykonaniu ich u wszystkich pozostałych pacjentów.

Po wygaszeniu ognisk przesłano raporty końcowe, które przekazano do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

W 2020 roku z uwagi na niekorzystną sytuację epidemiologiczną w zakresie zakażeń SARS CoV-2 nie przeprowadzano kontroli sanitarnych w oddziałach, w których wystąpiły

ogniska. Ścisłe współpracowano z Zespołami Kontroli Zakażeń Szpitalnych w w/w placówkach.

5.SZKOLENIA

Pracownicy Sekcji Epidemiologii uczestniczą w naradach i szkoleniach zewnętrznych oraz przeprowadzają szkolenia dla personelu medycznego oraz innych grup zawodowych.

W 2020 roku uczestniczono w 3 szkoleniach zewnętrznych:

- narada w Głównym Inspektoracie Sanitarnym dotycząca problemu nadzoru nad osobami uchylającymi się od obowiązkowych szczepień ochronnych
- szkolenie w zakresie nadzoru nad zakażeniami SARS CoV-2 zorganizowane przez Główny Inspektorat Sanitarny
- szkolenie z systemu SEPIS – nadzór nad zakażeniami SARS CoV-2

Ponadto uczestniczono w 3 posiedzeniach Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego organizowanych przez Starostę Powiatu Płońskiego, dotyczących problemu zakażeń SARS CoV-2.

W 2020 roku nie organizowano szkoleń dla personelu medycznego podmiotów leczniczych.

III. HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

3.1. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

W powiecie płońskim, w ewidencji sekcji higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2020 zarejestrowane są 1723 zakłady prowadzących działalność w zakresie: produkcji i obrotu żywnością, zakładów żywienia zbiorowego otwartego, zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, producentów produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produkcji kosmetyków oraz obrotu kosmetykami. Są to :

- ▶ 1708 zakłady żywieniowo – żywnościowych,
- ▶ 1 zakład produkcji materiałów i wyrobów do kontaktu żywnością,
- ▶ 6 obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością,
- ▶ 3 zakład produkcji kosmetyków,
- ▶ 5 obiektów obrotu kosmetykami.

Spośród ogólnej liczby najliczniejszą grupę stanowiły:

- sklepy spożywcze - 370
w tym 21 supermarketów
- kioski spożywcze – 26 w tym kioski na targowiskach sprzedających mięso – 3 i 2 kioski sprzedające inne środki spożywcze.
- magazyny hurtowe – 19,
- obiekty ruchome i tymczasowe - 5,
- środki transportu żywności 14,
- wytwórnie lodów -4,
- automaty do lodów - 6,
- piekarnie -8,
- ciastkarnie – 8,
- wytwórnie napojów bezalkoholowych -0,
- wytwórnie prażynek -1,
- suplementów diety - 2,
- przetwórnie owocowo-warzywne - 2,
- wytwórnie wyrobów cukierniczych – 3.

- zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego – 1.
- inne wytwórnie żywności – 528 w tym 484 producentów produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich.
- inne obiekty obrotu żywnością - 526 (w tym sprzedaż bezpośrednia - 416),
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, bary w i PMG) –95,
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego 105 (stołówki pracownicze – 2, bloki żywienia w szpitalach – 2, bloki żywienia w domach opieki społecznej – 2, stołówki w żłobkach i domach dziecka – 3, szkolne - 39 w tym 28 w systemie cateringowym, stołówki w bursach i internatach – 3, stołówki na koloniach i półkoloniach i obozach – 6, stołówki przedszkolne 30 w tym 21 w systemie cateringowym, stołówki w domach dziecka i młodzieży - 3 , stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych – 3, zakłady usług cateringowych – 11, inne zakłady żywienia -1

Plan kontroli urzędowych w 2020 roku został zrealizowany 21%. Łącznie zaplanowano 444 kontrole sanitarne, wykonano 93 kontrole z zaplanowanych. Nie zrealizowano 351 kontroli, ze względu na to, że podmioty gospodarcze zakończyły lub zawiesiły działalność oraz z przyczyn niezależnych.

Zadania przydzielone Sekcji realizowało od kwietnia 2020. 3 pracowników, w lipcu przyjęto 1 pracownika. Pracownicy działu od 16 marca 2020r. zostali oddelegowani do pomocy Sekcji Epidemiologii nienależnie od dotychczas zajmowanego stanowiska i działu. Ogółem w 2020 r. przeprowadzono 299 kontroli w tym 77 kontroli kompleksowych, 16 kontroli sprawdzających planowanych, 71 kontroli sprawdzających nieplanowanych, 106 kontroli tematycznych, 28 kontroli interwencyjnych, 1 kontrola sprawdzająca przeprowadza przez pracowników MPWIS. W 2020r. zarejestrowano 48 producentów produkcji pierwotnej (PPP) i obrotu (OPPP). Kontrole interwencyjne były prowadzone w związku z interwencjami konsumentów oraz w ramach systemu RASFF. Natomiast kontrole akcyjne dotyczyły przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii, oceny stanu sanitarno higienicznego obiektu, kwalifikacji obiektu do kwarantanny zbiorowej, zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego oraz kontrole w obiektach nie uwzględnionych w harmonogramie np. stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach.

W 2020r pracownicy działu HŻŻ i PU przeprowadzili 66 kontroli, w których odnoszono się do przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii w tym: w zakładach produkcyjnych 2 kontrole, obiekty obrotu żywnością 52 kontrole, obiekty żywienia 12 kontroli.

Wydano **113** decyzji administracyjnych w tym :

- 42 nakazujących usunięcie uchybień z zakresu stanu technicznego;
- 71 decyzje zatwierdzających zakłady obrotu, produkcji, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego oraz transportu żywności.

Zarejestrowano i wpisano do rejestru zakładów 48 producentów produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej (w 2019r. zarejestrowano 121 producentów produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej), **rejestracja tych podmiotów jest obowiązkowa zgodnie z art. 63 ust.2 pkt 12 ustawy o bezpieczeństwie żywności z dnia 25 sierpnia 2006r. (tekst jednolity Dz. U z 2020 r., poz. 2021) i uzyskać wpis do rejestru zakładów na podstawie złożonego wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Skontrolowano 5 producentów produkcji pierwotnej wspólnie z PIOR i N .**

Najczęściej występujące uchybienia:

➤ SKLEPY SPOŻYWCZE:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń sklepowych i zaplecza,
- niewłaściwe przechowywanie żywności, brak podestów, środki spożywcze przechowywane bezpośrednio na posadzce, pieczywo nieopakowane narażone na zanieczyszczenie od strony klientów, niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem,
- sporadycznie w sprzedaży żywność po upływie terminów przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości,
- brak prowadzonych na bieżąco zapisów z zakresu GHP/GMP,
- sporadycznie brak czystości i porządku w pomieszczeniach sklepowych, magazynowych oraz socjalnych
- zniszczone, trudne do utrzymania w czystości powierzchnia półek w sklepach oraz zamrażarki,

➤ ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO OTWARTEGO:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych, zaplecza magazynowego i pomieszczeń socjalno-sanitarnych,

- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- brak prowadzonych na bieżąco zapisów z zakresu GHP/GMP,
- sporadycznie brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych i socjalnych,
- część sprzętu produkcyjnego, urządzeń o powierzchni częściowo uszkodzonej, zniszczonej, trudnej do utrzymania w czystości.

➤ **ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOSCI (PRZETWÓRNIE OWOCÓW I WARZYW, WYTWÓRNIE WYROBÓW CUKIERNICZYCH, PIEKARNIE, CIASTKARNIE ITP.**

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych, magazynowych,
- zniszczone elementy metalowe wózków do pieczywa oraz maszyn produkcyjnych,
- zbędne przedmioty przechowywane na hali produkcyjnej,
- brak wyników badań potwierdzających zgodność produkowanych lodów z wymogami prawa żywnościowego,

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH GRUP OBIEKTÓW

OBIEKTY PRODUKCJI ŻYWNOSCI

WYTWÓRNIE LODÓW

W ewidencji ujęto 4 wytwornie lodów.

Kontrole sanitarne przeprowadzono w 2 obiektach. Ogółem przeprowadzono 4 kontrole.

Obiekty zostały ocenione na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego – zgodne z wymogami.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu technicznego oraz stanu higieniczno-sanitarnego.

W jednym obiekcie p. Oryła w Płońsku produkcja lodów odbywa się na bazie mleka w proszku bez udziału jaj. Do badań mikrobiologicznych pobrano 10 próbek lodów- nie kwestionowano. Wydano 1 decyzję administracyjną zobowiązującą właściciela obiektu do okazania aktualnych wyników badań potwierdzających zgodność produkowanych lodów z wymogami prawa żywnościowego.

AUTOMATY DO LODÓW

Wg rejestru zakładów zarejestrowanych jest 6 automatów do lodów. Wszystkie obiekty produkują lody na rynek lokalny. Ogółem przeprowadzono 10 kontroli w tej grupie obiektów w tym 6 kontroli sanitarnych, 1 kontrolę sprawdzającą do decyzji administracyjnej oraz 3 kontrole tematyczne dotyczące rozszerzenia produkcji i w związku z powyższym wydano 3 decyzję zatwierdzającą zmiany. Do badań mikrobiologicznych nie pobrano próbek lodów.

PIEKARNIE

Wg rejestru zakładów zarejestrowanych jest 8 piekarni. Wszystkie piekarnie produkują pieczywo na rynek lokalny. W 2020r. zaplanowano 8 piekarni. Skontrolowano 4 piekarnie zgodnie z planem. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł. Wydano 1 decyzję administracyjną zobowiązującą właściciela do poprawy stanu technicznego. Do badań mikrobiologicznych pobrano 5 próbek produktu pn. bułka zwykła.

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego

- sprzęt produkcyjny o powierzchni częściowo zniszczonej, trudnej do utrzymania w czystości,
- brak prawidłowo zorganizowanego stanowiska do dezynfekcji jaj ,
- zbędne przedmioty przechowywane na hali produkcyjnej,
- ściany i sufity częściowo brudne w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych.

CIASTKARNIE

Wg rejestru zakładów zarejestrowanych jest 8 ciastkarni. W 2020r. skontrolowano 2 ciastkarnie zgodnie z planem. Do badań mikrobiologicznych pobrano 25 próbek ciastek. Zbadane próbki były o właściwej jakości zdrowotnej pod względem zbadanych parametrów. Stan sanitarno – higieniczny w skontrolowanych 2 obiektach w bieżącym roku bez zastrzeżeń. Decyzji administracyjnych nie wydano. W tej grupie obiektów nie nakładano mandatów karnych. W 2020r pracownicy działu HŻŻ i PU przeprowadzili 1 kontrolę w ciastkarni, w których odnoszono się do przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii.

PRZETWÓRNIE OWOCOWO - WARZYWNE I GRZYBOWE

Wg rejestru zakładów zarejestrowane są 2 przetwórnice owocowo - warzywne. Do badań mikrobiologicznych nie pobierano próbek żywności. W bieżącym roku żaden z nadzorowanych obiektów nie był skontrolowany.

ZAKŁADY PRZEMYSŁU ZBOŻOWO-MŁYNARSKIEGO

Wg rejestru zakładów zarejestrowany jest 1 zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego, przeprowadzono 1 kontrolę. Do badań laboratoryjnych zgodnie z harmonogramem w ramach urzędowej kontroli pobrano 5 próbek – nie kwestionowano. Zbadane próbki były o właściwej jakości pod względem badanych parametrów.

WYTWÓRNIE WYROBÓW CUKIERNICZYCH.

Wg rejestru zakładów zarejestrowane są 3 wytwórnie wyrobów cukierniczych. Do badań mikrobiologicznych nie pobierano próbek żywności. W ramach prowadzonego nadzoru nad importem środków spożywczych. Ogółem wydano 19 świadectw importowych dla środków spożywczych (ciastka). Łącznie w 2020 roku przeprowadzono 19 kontroli dokumentacji, podczas których oceniono 19 partii żywności.

WYTWÓRNIE SUPLEMENTÓW DIETY.

Wg rejestru zarejestrowane są 2 wytwórnie suplementów diety. Do badań mikrobiologicznych nie pobierano próbek żywności. W bieżącym roku żaden z nadzorowanych obiektów nie był skontrolowany.

INNE WYTWÓRNIE ŻYWNOCI.

Wg rejestru zakładów zarejestrowanych jest 528 innych wytwórni żywności w tym 521, przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych. Obiekty zostały ocenione na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego- zgodne z wymogami. Ogółem skontrolowano 9 podmiotów produkcji pierwotnej w tym 5 kontroli wspólnie z inspekcją PIOR i N. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień dotyczących higieny zbioru truskawek, osobom pracującym przy zbiorze truskawek zapewniono możliwość korzystania z toalet (najczęściej były toalety typu Toj-Toj) z możliwością umycia rąk, nie stwierdzano nieprawidłowości dot. stanu sanitarno-higienicznego w obrębie plantacji. Truskawki zbierano w łubianki, nie stwierdzano łubianek o nieodpowiednim stanie higieniczno –technicznym (zniszczonych, brudnych i zapleśniałych). W 2020 r. przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w sprawie powiadomienia informacyjnego dot. produktu pn. MIX Sałat ACTIVE. W przedmiotowej sprawie przeprowadzono postępowanie wyjaśniające w zakładzie produkcyjnym. Kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.

OBIEKTY OBROTU HANDLOWEGO ŻYWNOŚCIĄ

OBIEKTY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ SKLEPY I HIPERMARKETY

Wg rejestru zakładów zarejestrowanych jest 370 sklepów spożywczych w tym 21 hipermarketów, 26 kiosków w tym – 3 kioski na targowiskach sprzedających mięso i 2 kioski na targowiskach sprzedających inne środki spożywcze, 19 magazynów hurtowych i 526 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty produkcji pierwotnej. Przeprowadzono ogółem 146 kontroli w tym 17 kontroli interwencyjnych.

Obiekty zostały ocenione na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego- zgodne z wymogami z wyjątkiem obiektu unieruchomionego. W sklepach spożywczych wydano 23 decyzje administracyjne w tym w tym: tym 1 decyzja administracyjna z rygorem natychmiastowej wykonalności do czasu przeprowadzenia skutecznej deratyzacji i dezynsekcji, w supermarketach 5 decyzji administracyjnych oraz w hurtowni 1 decyzję administracyjną.

Pomimo, że stan sanitarny tej grupy obiektów na przestrzeni kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie stwierdza się :

- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników zatrudnionych w kontakcie z żywnością,
- brak ciepłej wody przy umywalkach i zlewozmywakach w pomieszczeniach sklepowych oraz ręczników do higienicznego osuszania rąk,
- niewłaściwe przechowywanie żywności – brak podestów, środki spożywcze przechowywane bezpośrednio na posadzce, pieczywo nieopakowane narażone na zanieczyszczenie od strony klientów, niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem,
- w sprzedaży żywność po upływie terminów przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości,
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń sklepowych i zaplecza,
- sporadycznie brak czystości i porządku w pomieszczeniach sklepowych, magazynowych oraz socjalnych,
- brak prowadzonych na bieżąco zapisów z zakresu GHP/GMP.

W 2020r. w sklepach spożywczych nałożono 4 mandaty karne na kwotę 700 zł. Natomiast w supermarketach 2 mandaty karne na kwotę 600 zł. z powodu nienależytego bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń, niehigienicznej sprzedaży art. spożywczych, wprowadzania do obrotu niewłaściwej jakości żywności oraz stwierdzenia obecności szkodników.

W 2020r. przeprowadzono 15 interwencji w sklepach spożywczych i supermarketach dot. bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności, niehigienicznej sprzedaży pieczywa, nieprzestrzeganiem higieny podczas krojenia i pakowania wędlin, niewłaściwej jakości wędlin, obecności gryzoni. Ponadto zgłoszenia dot. nierespektowania ogólnie przyjętego nakazu noszenia maseczek ochronnych i rękawiczek jednorazowego użycia przez pracowników oraz klientów, niezachowania dystansu społecznego, braku możliwości skorzystania z rękawiczek jednorazowego użycia oraz środków do dezynfekcji rąk. Większość zgłoszeń okazała się bezzasadna.

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandaty karne. Po uzyskaniu właściwego stanu sanitarno-higienicznego w obiektach zakończono postępowanie administracyjne.

Ponadto w 2020r. – przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne w kioskach spoza powiatu sprzedających inne środki spożywcze w handlu obwoźnym na targowisku miejskim w Płońsku. Podczas kontroli stwierdzono brak decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na prowadzenie działalności w zakresie sprzedaży środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych w handlu obwoźnym oraz środki spożywcze przeterminowane. W związku z powyższym nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 zł. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku powyższą informację przekazał do wiadomości zgodnie z właściwością miejscową do wykorzystania służbowego. W 2020r pracownicy działu HŻŻ i PU przeprowadzili 52 kontrole w obiektach obrotu żywnością, w których odnoszono się do przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii.

W 2020r. do badań laboratoryjnych pobrano 155 próbek, w tym 132 próbek w hipermarketach. Dwie próbki produktu pn. "Filet z kurczaka z grupy 0201 świeże mięso drobiowe (mięśnie)", które zostały pobrane w ramach urzędowej kontroli żywności w związku z planem poboru prób na 2020r w zakresie oznaczeń mikrobiologicznych zostały zakwestionowane, ze względu na obecność Salmonella Enteritidis w 25g (w 2 z 5 prób pobranych). Produkt pn. filet z kurczaka został zgłoszony do Systemu Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych RASFF.

OBIEKTY RUCHOME I TYMCZASOWE

Zgodnie z rejestrem zakładów zarejestrowane jest 5 obiektów ruchomych i tymczasowych. Ogółem przeprowadzono 5 kontroli tematycznych w związku ze złożonym wnioskiem o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów. W 2020r. zarejestrowano 5 przedsiębiorstw transportowych, które zajmowały się przewozem

żywności opakowanej jednostkowo i umieszczonej na paletach. W 2020r pracownicy działu HŻŻ i PU przeprowadzili 5 kontroli w obiektach ruchomych i tymczasowych, w których odnoszono się do przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii.

ŚRODKI TRANSPORTU

Zgodnie z rejestrem zakładów w 2020 roku zarejestrowano 9 środków transportu do przewozu żywności. Ogółem przeprowadzono 14 kontroli w tym: 2 kontrole interwencyjne w punktach sprzedaży mięsa i wędlin w handlu obwoźnym spoza powiatu oraz 12 kontroli tematycznych (9 kontroli w związku ze złożonym wnioskiem o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS oraz 3 kontrole w związku ze złożonym wnioskiem o wpis do rejestru zakładów). Podczas kontroli interwencyjnych stwierdzono brak decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na prowadzenie działalności w zakresie sprzedaży wędlin, owoców w handlu obwoźnym, brak aktualnej dokumentacji do celów sanitarno – epidemiologicznych pracowników, niehigieniczną sprzedaż wędlin w warunkach otoczenia, prowizoryczną możliwość umycia rąk, środek transportu brudno utrzymany, brak możliwości chłodzenia, brak atestu na tubianki, uszkodzone i skorodowane ściany w/w środka transportu. W związku z powyższym inspektor sanitarny powyższą informację przekazał zgodnie z właściwością miejscową do wykorzystania służbowego.

INNE OBIEKTY OBROTU ŻYWNOSCI

Zgodnie z rejestrem zakładów zarejestrowanych jest 526 obiektów obrotu żywności. Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zbadane próbki były o właściwej jakości zdrowotnej pod względem zbadanych parametrów.

Ogółem przeprowadzono 8 kontroli - 6 kontroli w związku z rejestracją obiektów i 2 kontrole interwencyjne dot. sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności. W związku z powyższym za stwierdzone nieprawidłowości na osobę odpowiedzialną nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego. W 2020r pracownicy działu HŻŻ i PU przeprowadzili 7 kontroli w innych obiektach obrotu żywnością, w których odnoszono się do przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii.

OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

➤ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO OTWARTEGO

Zgodnie z rejestrem zakładów zarejestrowanych jest 95 zakładów żywienia zbiorowego otwartego. Przeprowadzono ogółem 51 kontroli i rekontroli w zakładach żywienia zbiorowego otwartego. Obiekty zostały ocenione na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego.

Ocenianą grupę ww. obiektów cechuje duża różnorodność pod względem zakresu prowadzonej działalności, wielkości pomieszczeń i jakości świadczonych usług od zakładów produkujących szeroki asortyment posiłków w pełnym zakresie (od surowców do gotowych dań), do punktów małej gastronomii oraz ruchomych punktów gastronomicznych oferujących dania typu fast food z gotowych półproduktów. Można wyodrębnić w tej grupie zakładów obiekty nowe, zbudowane od podstaw z przeznaczeniem do takiej działalności oraz obiekty zlokalizowane w istniejących budynkach, często starych, które zostały adaptowane.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami podczas kontroli zakładów żywienia zbiorowego otwartego w 2020 roku były:

- sporadycznie brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych i socjalnych,
- brak składników wchodzących w skład produkowanej potrawy oraz wyszczególnionych alergenów.
- brak aktualnej dokumentacji do celów sanitarno – epidemiologicznych pracowników.
- wyposażenie oraz sprzęt produkcyjny o zniszczonej powierzchni, trudnej do utrzymania w czystości.
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych, zaplecza magazynowego i pomieszczeń socjalno-sanitarnych,

Za stwierdzone wykroczenia w tej grupie obiektów nałożono 2 MK na kwotę 900zł

W celu poprawy stanu technicznego obiektów wydano 8 decyzji administracyjnych w tym 1decyzja o unieruchomieniu działalności całego zakładu.

W 2020r. przeprowadzono 4 interwencje w zakładach żywienia zbiorowego otwartego. Najczęściej występujące nieprawidłowości odnotowywane w skontrolowanych zakładach to niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń i sprzętu, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, w pomieszczeniu kuchni przechowywane surowe mięso, brudne warzywa

przechowywane razem z gotowymi potrawami, potrawy niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem, brak przykrycia gotowego wyrobu, termosy zwrotne przechowywane w pomieszczeniu kuchni, brak aktualnej dokumentacji lekarskiej, obecność gryzoni. Podczas kontroli stwierdzono również nieprawidłowo sporządzone jadłospisy, brak wyszczególnionych alergenów oraz brak dziennych raportów oraz informacji o technikach przyrządzanych potraw. W jednym przypadku za stwierdzenie rażących zaniedbań sanitarno-higienicznych zagrażających zdrowiu lub życiu konsumentów wydano 1 decyzję o unieruchomieniu działalności całego zakładu. Ponadto interwencję dot. niespektowania ogólnie przyjętego nakazu przestrzegania zasad bezpieczeństwa w czasie pandemii, niewłaściwej obsługi kelnerskiej, braku pozwolenia na prowadzenie działalności w zakresie produkcji potraw w oparciu o surowce z wykorzystaniem naczyń stołowych wielokrotnego użycia.

Do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej z uwagi na prowadzenie działalności bez zgody Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku. W związku z powyższym Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie nałożył karę pieniężną.

➤ ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ZAMKNIĘTEGO

Zgodnie z rejestrem zakładów zarejestrowanych jest 105 obiektów. W tej grupie wg rejestru jest 39 stołówek szkolnych w tym 28 z żywieniem w systemie cateringowym, 30 stołówek przedszkolnych w tym z żywieniem w systemie cateringowym 21. Inne objekty: 2 stołówki pracownicze, 3 stołówki w domach dziecka i młodzieży, 2 bloki żywienia w szpitalach, 3 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych, 6 stołówek na koloniach, 2 bloki żywienia w domach opieki społecznej, 3 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka, 3 stołówki w bursach i internatach, 11 zakładów usług cateringowych i 1 stołówka w innych zakładach żywienia. Przeprowadzono ogółem 32 kontrole i rekontrole. Nie wszystkie stołówki zostały skontrolowane ze względu na to, że wszyscy pracownicy PSSE zostali zaangażowani w działania przeciwepidemiczne ukierunkowane na zwalczanie zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19). Podczas kontroli nie stwierdzono niezgodności dotyczących bieżącego stanu sanitarno – higienicznego. Obiekty zostały ocenione na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego- zgodne z wymogami.

Podczas kontroli w skontrolowanych stołówkach szkolnych i przedszkolnych przeprowadzono ocenę jakościową jadłospisów. Rozkład posiłków w stołówkach

przedszkolnych w ciągu dnia prawidłowy - 4 posiłki (I śniadanie, II-śniadanie, obiad, podwieczorek). Natomiast stołówki szkolne oferowały obiady I i II daniowe przygotowywane na miejscu lub dostarczane przez zewnętrzną firmę cateringową. Posiłki są urozmaicone, do przygotowania posiłków wykorzystywane są środki spożywcze z 12 grup produktów spożywczych. Posiłki są różnorodne pod względem konsystencji, barwy, smaku i zapachu. W całodziennej diecie dzieci uwzględniono mleko i jego przetwory, chude mięso, wysokogatunkowe wędliny, produkty zbożowe z pełnego przemiału, tłuszcze (masło i oleje) oraz świeże warzywa i owoce.

W 2020r skontrolowano również 3 zakłady usług cateringowych. W jednym przypadku stwierdzono uchybienia dotyczące nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń na zapleczu kuchennym.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W 2020 roku działalność podstawowa Sekcji HŻŻ i PU w Płońsku, została ograniczona w związku z wystąpieniem pandemii SARS-CoV-2. Ogółem przeprowadzono 299 kontroli i rekontroli w tym 28 kontroli interwencyjnych oraz 1 kontrola przeprowadzona przez pracowników Mazowieckiego Państwowego Wwojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

Nie zrealizowano 351 kontroli, ze względu na to, że wszyscy pracownicy PSSE zostali zaangażowani w działania przeciwepidemiczne ukierunkowane na zwalczanie zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19).

Konsumenci najczęściej składali skargi na miejsca obrotu handlowego środkami spożywczymi. Skarżyli się na niewłaściwy bieżący stan sanitarno - higieniczny pomieszczeń, niehigieniczną sprzedaż art. spożywczych, wprowadzaną do obrotu, niewłaściwą jakość żywności oraz stwierdzenie obecności szkodników. Wnoszone były również zarzuty nieszanowania ogólnie przyjętego nakazu noszenia maseczek ochronnych, braku egzekwowania obowiązku dezynfekcji rąk, braku płynu do dezynfekcji, braku rękawiczek jednorazowych czy braku komunikowania klientom o obowiązku zakrywania ust i nosa przed wejściem do sklepu. W związku z powyższym prowadzone były wzmożone kontrole placówek usługowo-handlowych, targowisk, punktów gastronomicznych, wraz z funkcjonariuszami policji. Większość zgłoszeń okazała się bezzasadna.

W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF), podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na pochodzenie mięsa używanego

w zakładach i postępowanie z odpadami pochodzenia zwierzęcego – nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2020 r. w ramach nadzoru sanitarnego pobrano w powiecie płońskim 211 próbek do badań laboratoryjnych, z których 2 zostały zakwestionowane ze względu na obecność bakterii Salmonella w mięsie drobiowym i zgłoszone do Systemu Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych RASFF. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku wydał w 2020 r. ogółem 283 decyzji w tym 42 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, a ze względu na bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia ludzi wydano 2 decyzje nakazujące unieruchomienie obiektu do czasu usunięcia zagrożenia.

W roku sprawozdawczym 2020 złożono do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności bez decyzji PPIS w Płońsku.

Nałożono ogółem 12 mandatów karnych na kwotę 3400 zł z powodu: nienależytego bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń, niehigienicznej sprzedaży art. spożywczych, wprowadzonej do obrotu przeterminowanej żywności.

W 2020 roku nie odnotowano na terenie powiatu zatruc pokarmowych.

W 2020 r. wydano 214 decyzji ustalających opłatę za czynności kontrolne w związku ze stwierdzonym naruszeniem wymagań higieniczno-sanitarnych. W planowanych kontrolach na 2021r. wytypowano 1 obiekt do wzmożonego nadzoru.

3.2.JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŻYWNOCI

W 2020r. kwestionowano 2 próbki produktu pn. „Filet z kurczaka z grupy 0201 świeże mięso drobiowe” , które zostały pobrane w ramach urzędowej kontroli żywności w związku z planem poboru prób na 2020r w zakresie oznaczeń mikrobiologicznych. Próbki zostały zakwestionowane ze względu na obecność Salmonella Enteritidis w 25g (w 2 z 5 prób pobranych). Produkt pn. filet z kurczaka został zgłoszony do Systemu Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych RASFF.

IV. HIGIENA KOMUNALNA

IV. 1 . OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Płońsku znajduje się **381** obiektów użyteczności publicznej, w tym:

- **30** wodociągów publicznych
- **1** indywidualne ujęcie wody
- **9** hoteli
- **2** pensjonaty
- **5** obiektów świadczących usługi noclegowe
- **55** innych obiektów tj., MCK, 2 hale sportowe, 14 stacji paliw, 30 aptek, 2 parkingi, 3 targowiska, lodowisko, 2 sale zabaw
- **2** obiekty służby zdrowia (zakłady opiekuńczo- lecznicze)
- **1** dom pomocy społecznej
- **81** zakładów fryzjerskich
- **50** zakładów kosmetycznych
- **2** zakłady tatuażu
- **18** zakładów odnowy biologicznej
- **15** innych zakładów świadczących więcej niż 1 usługę
- **64** tereny rekreacyjne
- **27** cmentarzy
- **6** zakładów pogrzebowych,
- **1** areszt śledczy,
- **5** ustępów publicznych
- **2** baseny całoroczne
- **4** placówki zapewniające całodobową opiekę
- **1** placówka dla bezdomnych

Na terenie miasta Płońsk znajduje się 1 ustęp publiczny, dzierżawiony przez osobę prywatną. Stan sanitarno- techniczny na przestrzeni lat nie uległ zmianie. Jest to obiekt stary z lat siedemdziesiątych, nie odpowiadający obecnym standardom. Bieżący stan sanitarny bez uwag.

W 2020r. skontrolowano 4 ustępy ogólnodostępne, zlokalizowane na terenie miasta Płońsk. Toalety mieszczą się w wolnostojących budynkach murowanych, podłączone do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej, dostosowane są dla osób niepełnosprawnych. Podczas kontroli nie stwierdzano rażących uchybień higienicznych. Przeprowadzono **4 kontrole**.

Na terenie powiatu płońskiego funkcjonuje 9 hoteli; 2 pensjonaty; 5 obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Skontrolowano **12** obiektów świadczących usługi hotelarskie. Łącznie przeprowadzono **13** kontroli. Stan sanitarno-techniczny obiektów hotelarskich utrzymuje się na tym samym dobrym poziomie.

Hotele - 9 obiektów. Na terenie powiatu znajdują się 1 hotel ****, 3 hotele *** i 5**. Hotele zaopatrywane są w wodę z wodociągów sieciowych.

Ścieki z 3 hoteli odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, natomiast ścieki z 2 hoteli zlokalizowanych na wsi odprowadzane są do własnych oczyszczalni ścieków. Pozostałe 4 korzystają ze zbiorników bezodpływowych.

Nieczystości stałe w obiektach gromadzone są w kontenerach lub pojemnikach. Obiekty posiadają umowy na odbiór odpadów z uprawnionymi firmami. Stan sanitarno-porządkowy we wszystkich obiektach dobry.

Pięć obiektów, w których świadczone są usługi noclegowe.

Dwa obiekty zaopatrzone są w wodę przeznaczoną do spożycia z własnych ujęć, pozostałe zaopatrywane są z wodociągów sieciowych. Do kanalizacji publicznej podłączone są 3 obiekty. Wszystkie obiekty posiadają pojemniki do gromadzenia nieczystości stałych i podpisane umowy na ich wywóz przez uprawnione firmy. Pranie bielizny odbywa się w pralniach zewnętrznych.

Stan sanitarno-porządkowy w obiektach ocenić należy jako dobry.

Zarządcy hotelami lub innymi obiektami noclegowymi dbając o bezpieczeństwo pracowników i gości w dobie epidemii, postępowali zgodnie z wytycznymi, opracowanymi zgodnie z rekomendacjami Głównego Inspektora Sanitarnego, a mianowicie: zadbali o zwiększenie odległości między pracownikami do co najmniej 1,5 m, ograniczyli liczbę pracowników korzystających jednocześnie z przestrzeni wspólnych, zapewniali pracownikom w razie potrzeby środki ochrony indywidualnej, przygotowali pomieszczenie do czasowej izolacji osoby z objawami COVID-19, przestrzegali zasad wietrzenia, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń, monitorowanie codziennych prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem dezynfekowania powierzchni dotykowych - poręczy, klamek, włączników światła, uchwytów, poręczy krzesel i powierzchni płaskich, w tym

blatów w pomieszczeniach pracy i w pomieszczeniach do spożywania posiłków należy przestrzegać wymaganego dystansu przestrzennego między personelem a gośćmi (minimum 1.5 metra).

W ewidencji znajduje się **27** cmentarzy, w 2020 roku skontrolowano **7**. Kontrole cmentarzy dotyczą głównie utrzymania porządku w ich obrębie, właściwego postępowania w zakresie gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych, a także odpowiedniego stanu punktów poboru wody i ogrodzenia. Stan sanitarno – porządkowy wszystkich skontrolowanych cmentarzy nie budził zastrzeżeń. Przeprowadzono **7** kontroli.

ZAKŁADY POGRZEBOWE

W ewidencji PSSE w Płońsku znajduje się **6** zakładów pogrzebowych. Przeprowadzone kontrole stanu sanitarno – porządkowego zakładów nie wykazały uchybień. W obiektach znajdują się prawidłowo funkcjonujące chłodnie do przetrzymywania zwłok oraz wystarczające ilości środków dezynfekcyjno – myjących do utrzymania bieżącej czystości. Samochody do przewozu zwłok spełniają warunki wymagane dla tego typu pojazdów. Przeprowadzono **4** kontrole. Właściciele zakładów pogrzebowych uzyskali informację od PSSE w Płońsku dotyczącą przestrzegania zasad postępowania w dobie epidemii, a mianowicie: wdrożenia procedur celem zwiększenia bezpieczeństwa klientów i pracowników, minimalizowanie ryzyka zakażenia pracowników, procedury odnoszące się do przygotowania zwłok i ich przewiezienia, procedury zapobiegawcze: podejrzenie zakażenia SARS-CoV-2 u pracownika, procedury postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia SARS-CoV-2 u pracownika/klienta.

Kompleksowe działania przeciwepidemiczne dostosowane były do etapu zaawansowania stanu epidemii.

Inne obiekty:

Z grupy innych obiektów użyteczności publicznej skontrolowano 16 obiektów w tym : hale sportowe, apteki, parkingi, stacje paliw, Miejskie Centrum Kultury, sale zabaw i lodowisko. W tej grupie obiektów nie stwierdzono uchybień sanitarnych.

Ogółem przeprowadzono **17** kontroli. Osoby odpowiedzialne za dany obiekt użyteczności publicznej przestrzegali właściwych wytycznych i procedur obowiązujących w trakcie trwania epidemii Covid-19 adekwatnych do zakresu prowadzonego rodzaju działalności gospodarczej.

Pod nadzorem higieny komunalnej znajdują się 2 zakład opiekuńczo-lecznicze, 1 dom pomocy społecznej, 1 obiekt zapewniający całodobową opiekę 2 obiekty zapewniające całodobowe świadczenia zdrowotne.

W 2020r. objęto nadzorem noclegownię dla osób bezdomnych.

W obiekcie znajduje się 10 pokoi, świetlica ogólna, która spełniająca też funkcję stołówki. Sanitariaty ogólnodostępne, oddzielne dla kobiet i mężczyzn. Wszystkie urządzenia sanitarne są sprawne, pomieszczenia utrzymane czysto. Obiekt zaopatrzone jest w wodę pochodzącą z wodociągu publicznego Koźlebrody, jakość wody oceniona była jako dobra pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym. Nieczystości płynne odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego. Wydzielony jest magazyn czystej odzieży i magazyn przeznaczony na odzież podopiecznych. Funkcję kuchni pełni wydzielone pomieszczenie, w którym przygotowywane są śniadania i kolacje, obiady są przygotowywane w drugim obiekcie fundacji, w którym znajduje się kuchnia właściwa. Stan higieniczno-sanitarny obiektu bez zastrzeżeń, natomiast stan techniczny wymaga kapitalnego remontu.

Na terenie działalności PSSE znajduje się: **81 zakładów fryzjerskich** – skontrolowano 32 zakłady, przeprowadzono 35 kontroli. Należy zaznaczyć, że w stosunku do roku 2019 ogólny stan sanitarny zakładów utrzymuje się na dobrym poziomie.

50 gabinetów kosmetycznych – skontrolowano **24**, przeprowadzono **26** kontroli. Ogólny stan sanitarny zakładów kosmetycznych utrzymuje się na dobrym poziomie.

18 zakładów odnowy biologicznej – skontrolowano **6** obiektów, przeprowadzono **7** kontroli

2 tatuażu – skontrolowano 2 obiektów, przeprowadzono 2 kontroli.

15 zakładów świadczących więcej niż jedną usługę - skontrolowano 8 zakładów, przeprowadzono 8 kontroli.

W pozostałych zakładach nie stwierdzano uchybień. Należy zaznaczyć, że w stosunku do roku 2019 ogólny stan sanitarny zakładów poprawił się.

Właściciele zakładów stosowali wytyczne wdrożone do właściwej pracy w trakcie trwania epidemii: przyjmowali klientów wyłącznie po wcześniejszym umówieniu za pomocą środków zdalnych; poczekalnie były wyłączone z użytku; przy wykonywaniu usługi używali maseczki i rękawiczki, informowali swoich klientów o zakazie używania, a także wyjmowania telefonów komórkowych, sprząkali i dezynfekowali powierzchnie dotykowe na stanowisku, na którym przebywał klient, narzędzia, urządzenia, a także inne powierzchnie, których mógł dotykać (klamki, poręcze, włączniki, uchwyty, oparcie krzeseł itp.), zachowywali 1,5 m odległości między stanowiskami pracy

4.2. OCENA ZAOPATRZENIA W WODĘ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI.

Pod nadzorem PSSE w Płońsku w 2020r znajdowało się :

30 wodociągów publicznych, w tym: 2 w mieście (Płońsk, Raciąż) oraz 28 wodociągów na terenach wiejskich.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla 90986,00 ludności są wodociągi publiczne.

Oceny stanu zaopatrzenia w wodę mieszkańców powiatu płońskiego dokonano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej oraz uwzględniając badania pobranych w ramach kontroli urzędowych (213) z uwzględnionych „punktów zgodności” urządzeń wodociągowych.

Na nadzorowanym terenie znajdują się 22 wodociągi publiczne wyposażone w urządzenia uzdatniające (odżelaziacze, odmanganiacze, chloratory - przeznaczone do okresowego chlorowania wody). W 8 wodociągach jest jednostopniowy proces uzdatniania wody(odżelazianie).

Ujęcia wody wszystkich wodociągów oparte są na studniach głębinowych.

W wodociągu publicznym w Płońsku prowadzi się ciągłą dezynfekcję wody.

Spośród 30 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia 11 dostarczało wodę o wymaganej jakości, bez konieczności prowadzenia postępowania administracyjnego.

Liczba wodociągów	Wodociągi z wodą o wymaganej jakości	Wodociągi z wodą okresowo kwestionowaną w zakresie wskaźników fizyko-chemicznych	Wodociągi z wodą okresowo kwestionowana w zakresie wskaźników mikrobiologicznych
30	11	7 (>1000m ³ /d) Płońsk (smak, zapach) Raciąż (barwa) (101-1000m ³ /d) Sarnowo gm. Dzierżania (mętność, żelazo) Cieszkowo gm. Baboszewo (barwa, smak, mangan) Szerominek gm. Płońsk (smak, zapach) Naruszewo gm. Naruszewo (żelazo, mangan) Pieścidła gm. Naruszewo	15 1 (>1000m ³ /d) Płońsk (bakterie grupy coli) 14 (101-1000m ³ /d) Smardzewo gm. Sochocin (bakterie grupy coli) Krępica gm. Płońsk (ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h) Cholewy gm. Płońsk(bakterie grupy coli) Szerominek gm. Płońsk (bakterie grupy coli) Koziebrody gm. Raciąż

		(smak, zapach, mangan)	(bakterie grupy coli) Szczepkowo gm. Raciąż (ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h) Raszewo Dworskie gm. Czerwińsk nad Wisłą (bakterie grupy coli) Wychódźc gm. Czerwińsk nad Wisłą (bakterie grupy coli) Szczytno gm. Załuski (bakterie grupy coli) Baboszewo gm. Baboszewo (bakterie grupy coli) Nowe Miasto gm. Nowe Miasto (ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h) Potyry gm. Naruszewo (bakterie grupy coli) Naruszewo gm. Naruszewo (bakterie grupy coli) Pieścidla gm. Naruszewo (bakterie grupy coli)
--	--	------------------------	---

Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody musi być nadal rozwijany pod względami skutecznej ochrony ujęć wody oraz właściwego projektowania, budowania i eksploatacji sieci instalacji wodociągowych.

W 5 wodociągach wydano decyzje o warunkowej przydatności, w 15 wodociągach przekroczenia wartości parametrów zostały niezwłocznie usunięte w krótkim terminie, działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wydano 63 komunikaty dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przeprowadzono 56 kontroli w ramach nadzoru sanitarnego oraz 120 kontroli w ramach kontroli wewnętrznej. Pobrano 213 próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego.

Pod nadzorem PSSE w Płońsku znajdują się 2 całoroczne, kryte baseny. Woda basenowa poddawana jest dezynfekcji. W 2020 roku właściciele obiektów wykonali badania wody basenowej z częstotliwością dwa razy w miesiącu. Wydano 103 cząstkowe ocen jakości wody basenowej, w tym 1 ocenę o nieprzydatności i 102 oceny stwierdzające przydatności.

Ogółem w obiektach zaopatrujących ludność w wodę do spożycia oraz w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 516 kontroli sanitarnych, wydano 80 decyzji, wystawiono 1 mandat karny. Ogólny stan sanitarny powiatu w stosunku do roku 2019 uległ poprawie.

V. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

ZAKŁADY NAUCZANIA I WYCHOWANIA - STAN SANITARNO-PORZĄDKOWY, HIGIENA PROCESU NAUCZANIA I WYCHOWANIA, OPIEKA MEDYCZNA, INFRASTRUKTURA DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

W 2020 r. zewidencjonowano **95** obiektów stałych i **15** sezonowych (placówki wypoczynku zimowego - 6 i letniego - 9).

W porównaniu do roku 2019 liczba obiektów uległa zmianie, ponieważ zgodnie ze zmianą Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Wojewódzka Stacja Sanitarно – Epidemiologiczna w Warszawie przekazała pod nadzór PSSE w Płońsku 10 placówek, których organem prowadzącym był Powiat Płońsk.

W roku 2020 zostało uruchomione 1 niepubliczne przedszkole oraz 2 placówki opiekuńczo – wychowawcze.

W roku 2020 skontrolowano **25** obiektów stałych (**26%** zewidencjonowanych obiektów stałych) i **11** turnusów wypoczynku (**73,3%** turnusów znajdujących się w bazie MEN).

Z powodu ogłoszenia epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i zamknięcia placówek oświatowo – wychowawczych kontrole sanitarne (zgodnie z harmonogramem) przeprowadzane były do dnia 16 marca 2020 roku.

W placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono łącznie **39** kontroli. W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego wydano **1** decyzję administracyjną i **1** decyzję płatniczą. Wyegzekwowano **4** decyzje z lat ubiegłych. Mandatów karnych nie stosowano.

Wydano **5** opinii sanitarnych: **1** dla przedszkola, **3** dla placówek opiekuńczo – wychowawczych i **1** dla niepublicznej szkoły podstawowej, która zmieniła siedzibę i została przeniesiona do nowo wybudowanego obiektu.

Od 1 września do końca roku 2020, w związku z epidemią COVID -19 wydano 101 opinii o czasowym zawieszeniu zajęć stacjonarnych, w tym 26 dla przedszkoli, 67 dla szkół i 8 dla specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych.

WARUNKI TECHNICZNE I PORZĄDKOWE

W roku 2020 w trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono rażących uchybień natury bieżącego stanu sanitarnego w obiektach nauczania i wychowania.

Stan techniczny placówek nauczania i wychowania nie wymagał kapitalnego lub częściowego remontu polegającego na odtwarzaniu stanu pierwotnego lub modernizacji, a jedynie prac stanowiących bieżącą konserwację.

WARUNKI DO UTRZYMANIA HIGIENY

Na terenie powiatu płońskiego wszystkie placówki nauczania i wychowania skontrolowane pod kątem warunków do utrzymania higieny zaopatrzone są w wodę z wodociągów publicznych. 14 skontrolowanych obiektów jest podłączonych do kanalizacji centralnej, a w 6 ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, 5 posiada własne oczyszczalnie ścieków.

Nie stwierdzono niewłaściwych warunków do utrzymania higieny osobistej. Dużym osiągnięciem jest powszechna dostępność środków do utrzymania higieny. W łazienkach znajduje się mydło w płynie, papier toaletowy i ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do osuszania rąk.

WARUNKI POBYTU DZIECI I MŁODZIEŻY W PLACÓWKACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA

- *Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych*

Nadal obowiązuje pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku skierowane w roku 2016 do dyrektorów przedszkoli i szkół zobowiązujące do konieczności dostosowania i udokumentowania dostosowania mebli szkolnych (stoliki i krzesła) do wzrostu uczniów i przedszkolaków.

Z obserwacji prowadzonych podczas kontroli wynika, że wymaganie to jest w większości placówek respektowane.

W izbach lekcyjnych znajdują się meble o różnych rozmiarach (przeważnie trzech), więc uczniowie mają możliwość doboru odpowiednich stanowisk do swojego wzrostu (zwłaszcza w przypadku zmiany pomieszczeń do nauki w ciągu dnia).

Dużą rolę w tej kwestii odgrywają nauczyciele, którzy powinni zwracać szczególną uwagę na odpowiedni dobór stanowisk pracy uczniów.

Meble, w które są wyposażone placówki edukacyjne została zakupiona po roku 1997, od kiedy obowiązują stosowne certyfikaty.

W **16** skontrolowanych (pod tym względem) placówkach stwierdzono, powyżej 50% mebli z certyfikatami w **1** placówce, a 100% mebli z certyfikatami w **15** placówkach.

- *Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych*

W roku 2020 higienicznej ocenie poddano rozkłady zajęć w **10** szkołach (100,0% szkół skontrolowanych) w **92** oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

- *Zagęszczenie w klasach*

Z obserwacji prowadzonych podczas kontroli wynika, że sytuacja w zakresie zagęszczenia w klasach nie uległa zmianie w porównaniu do lat ubiegłych.

Respektowane są uwarunkowania prawne, które ograniczają liczbę dzieci w klasach I-III do 25 i taki stan liczebny uczniów w klasach utrzymuje się w kolejnych latach nauki.

- *Dożywianie – w 12 skontrolowanych szkołach prowadzone jest dożywianie dzieci i młodzieży, w tym 2 szkoły przygotowują posiłki obiadowe na miejscu, 10 szkół korzysta z posiłków dowożonych przez firmy cateringowe.*

Liczba dzieci i młodzieży spożywających ciepłe posiłki w skontrolowanych szkołach - **923**, w tym z posiłków dofinansowywanych **158**.

- *Dojazdy dzieci do szkół – do wszystkich szkół na terenie powiatu dzieci są dowożone środkami lokomocji zapewnionymi przez organ prowadzący. Są to autobusy szkolne, które wykonują kilka kursów, aby zebrać wszystkie dzieci z całej gminy. Często zdarza się tak, że uczniowie przyjeżdżający do szkoły pierwszym kursem oczekują ponad godzinę na zajęcia lekcyjne. Ta sama sytuacja jest po zakończeniu zajęć lekcyjnych.*

Podczas transportu dzieci autobusami zapewniona jest opieka osoby dorosłej.

- *Mikroklimat – izby lekcyjne w szkołach posiadają wentylację grawitacyjną, są wietrzone podczas przerw międzylekcyjnych i w miarę potrzeb w czasie lekcji. W roku 2020 dokonano pomiaru temperatury powietrza w 21 placówkach w 21 pomieszczeniach. Temperatura nie była kwestionowana.*

- *Przypadki wszawicy, świerzbu i innych zachorowań w nadzorowanych placówkach – w roku 2020 do PSSE w Płońsku nie wpłynął żaden sygnał dotyczący przypadków wszawicy, świerzbu i innych zachorowań.*

OPIEKA MEDYCZNA W SZKOŁACH

Wszystkie dzieci i młodzież objęci są opieką medyczną finansowaną przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Z 15 skontrolowanych szkół 8 posiada gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w których doraźną opiekę medyczną sprawują pielęgniarki szkolne.

Sytuacja w zakresie opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach od lat jest niewystarczająca.

INFRASTRUKTURA DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WF

Spośród 12 skontrolowanych szkół, 2 nie posiadają pomieszczeń do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego (posiadają tylko boiska sportowe), 2 posiadają sale gimnastyczne zastępcze a 7 szkół posiada zespoły sportowe z boiskami.

5.2. OCENA PRZEBIEGU WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2020 r. funkcjonowało na terenie powiatu płońskiego 15 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży (6 wypoczynku zimowego i 9 wypoczynku letniego).

Skontrolowano 15 turnusów – nie zostały skontrolowane 4 turnusy wypoczynku letniego.

W 2020 r. z wypoczynku zimowego w powiecie płońskim korzystało 154 uczestników, w tym w miejscu zamieszkania 65. W obiektach skontrolowanych w okresie lata w naszym powiecie wypoczywało 101 uczestników.

Wszystkie placówki spełniały podstawowe wymogi sanitarno-higieniczne.

W związku z epidemią COVID – 19 nadzór sanitarny ograniczał się do sprawdzania zabezpieczenia w środki do utrzymania higieny i dezynfekcji oraz przestrzegania wytycznych GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku

Wypoczynek dzieci i młodzieży przebiegał bez zakłóceń. Nie wystąpiły zachorowania, wypadki i urazy.

WNIOSKI

W wyniku sprawowanego nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania należy stwierdzić, że stan sanitarno – techniczny obiektów ulega stopniowej poprawie. Z korzyścią dla uczniów i przedszkolaków zmieniają się warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych poprzez dostęp do środków do utrzymania higieny osobistej, możliwość korzystania z ciepłych posiłków podczas pobytu w szkole, wyposażenie izb lekcyjnych w ergonomiczne meble szkolne i szafki do pozostawiania w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

W związku ze stanem epidemii nadzór w obszarze higieny dzieci i młodzieży w roku 2020 był bardzo ograniczony. Kontrole zgodnie z harmonogramem wykonane zostały tylko do połowy marca. Ponadto nadzorem objęto placówki wypoczynku letniego, których funkcjonowało mniej niż zwykle.

VI . HIGIENA PRACY

6.1. WARUNKI ŚRODOWISKA PRACY

Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy obejmował kontrolę przestrzegania przepisów m.in. z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, oceny ryzyka zawodowego, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników, występowania czynników lub proces o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje również nadzór nad:

- przestrzeganiem zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz prowadzi działania administracyjno-prawne mające na celu zmniejszenie dostępności środków zastępczych,
- przestrzeganiem przepisów z zakresu legalnego zastosowania nowych substancji psychoaktywnych,
- substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

W 2020 r. pod nadzorem było **206** zakładów pracy zatrudniających ogółem 8124 pracowników. Przeprowadzono 13 kontroli w 13 zakładach zatrudniających 190 osób.

W czasie kontroli stwierdzano najczęściej następujące nieprawidłowości:

- brak wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy,
- brak lub niepełna ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy,
- przekroczenia obowiązującej normy natężenia hałasu,
- zły stan sanitarny i techniczny pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno sanitarnych.

Warunki zdrowotne środowiska pracy ocenia się na podstawie wyników badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy.

W oparciu o wyniki badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy niebezpieczne warunki pracy stwierdzono w 1 zakładzie, gdzie wystąpiły przekroczenia obowiązującej normy hałasu tj. 85 dB/A.

W 2020r. liczba pracowników pracujących w przekroczeniach najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu wynosi **115**, w tym w:

- **2** zakładach produkujących żywność (PKD 10): 25 osób,
- **1** zakładzie produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (PKD 22): 66 osób,
- **1** zakładzie branży metalowej (PKD 25): 6 osób,
- **1** zakładzie przetwórstwa warzyw (PKD 46): 18 osób.

Podjęmowane działania przez pion higieny pracy miały na celu uzyskanie poprawy warunków pracy m.in. poprzez podjęcie działań zmierzających do obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy. W zakładach, w których nie było możliwości technicznych powodujących obniżenie poziomu dźwięku poniżej obowiązującej normy pracodawcy opracowali i wdrożyli w życie program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas. W czasie kontroli sprawdzano wprowadzenie w życie ww. programów.

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się 12 zakładów, w których pracownicy pracują w narażeniu lub mają kontakt w środowisku pracy z czynnikami rakotwórczymi .

W narażeniu na promieniowanie jonizujące pracowało 87 osób w trzech zakładach. Zakłady, w których występuje kontakt z czynnikami rakotwórczymi :

- 2 zakłady kontakt - chromian (VI) potasu,
- 5 zakładów- kontakt- benzyna niskowrząca niespecyfikowana ,
- 2 zakłady – kontakt- formaldehyd,
- 1 zakład -krzemionka krystaliczna.

W 2020r. w ewidencji zakładów objętych nadzorem w zakresie czynników biologicznych grupy 2 i 3 znajdowało się **56** zakładów. W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi występującymi w środowisku pracy przeprowadzono 2 kontrole w 2 zakładach pracy. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach realizacji zadań wynikających z art.23r ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. – Prawo energetyczne w 2019r. w trakcie kontroli stacji paliw sprawdzano spełnienie następujących obowiązków: posiadania koncesji na obrót paliwami ciekłymi, wpisu do rejestru podmiotów przywożących oraz zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych. Kontrole przeprowadzono w 3 stacjach paliw, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

W ramach prowadzonego nadzoru w kontrolowanych obiektach sprawdzano respektowanie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu lub wyrobów tytoniowych.

CHOROBY ZAWODOWE

Miernikiem zagrożeń zdrowotnych wynikających z warunków pracy jest liczba stwierdzonych chorób zawodowych.

Za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy.

W 2020r. wpłynęły 3 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych. W wyniku prowadzonego postępowania wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy-zespół cieśni w obrębie nadgarstka) i 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy-zespół cieśni w obrębie nadgarstka) .

W 2020r. w ewidencji obiektów wprowadzających do obrotu i stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny znajdowało się 139 obiektów. Przeprowadzono 9 kontroli u dystrybutorów i stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2020 r. w ramach **nadzoru nad produktami biobójczymi** przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie stosowania produktów biobójczych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2020r. w ewidencji stosujących prekursorsy narkotyków kategorii 2 i 3 znajdowało się 17 obiektów. Nie przeprowadzono kontroli w ww. obiektach.

W 2020r. nie prowadzono postępowań administracyjnych w sprawie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby fizyczne.

Nie stwierdzono istnienia punktów stacjonarnych (sklepów) wprowadzających do obrotu środki zastępcze.

W związku z występowaniem przypadków zatruc środkówami zastępczymi kontynuowano współpracę z podmiotami leczniczymi w zakresie zgłaszania podejrzeń zatruc środkówami zastępczymi. W 2020 r. z Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów

Opieki Zdrowotnej w Płońsku nie wpłynęły zgłoszenia podejrzeń zatruc środkami zastępczymi.

VII . ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Stosownie do zapisów art. 3 pkt 2 oraz art. 10 ust 1 pkt. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 195) wykonywano zadania z zakresu:

- 1) *uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dla zamierzeń mogących negatywnie wpływać na środowisko,*
- 2) *uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,*
- 3) *uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.*

W ramach sprawowania nadzoru nad warunkami, w szczególności higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy dokonywaniu uzgodnień, planów na podstawie „Prawo ochrony środowiska w procesach inwestycyjnych” na terenie powiatu płońskiego wydano:

Wydano 20 opinii związanych z zagadnieniami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym:

15 – uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,

5 – opinii projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Przedstawione opinie zawierały wszystkie niezbędne informacje oraz sposób ich realizacji. szczególną uwagę zwrócono na:

- ✓ ustalenia w zakresie ochrony środowiska – ochronę akustyczną,
- ✓ wymagania w zakresie zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności,
- ✓ wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także osób niepełnosprawnych,
- ✓ wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami a także ochroną gruntów w tym dokładne określenie jakie należy spełnić uwarunkowania lokalizacyjne w celu realizacji przedsięwzięć wynikających z rozporządzenia
- ✓ wymagania ład przestrzennego, urbanistyki, architektury,
- ✓ potrzeby interesu publicznego oraz potrzeby w zakresie infrastruktury,

- ✓ potrzeby obronności i bezpieczeństwa.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wydano 53 opinie sanitarne, w tym:

23 – opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu oddziaływania na środowisko, które dotyczyły:

- ✓ budowy i przebudowy dróg,
- ✓ fotowoltaiki,
- ✓ stacji paliw,
- ✓ budynków inwentarskich,
- ✓ podział działek.

4 – opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które dotyczyły:

- ✓ działalności przemysłowej,
- ✓ budynków inwentarskich.

2 – opinii uzgadniających warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

- ✓ budynki inwentarskie,
- ✓ działalność przemysłowa

W ramach sprawowania nadzoru nad warunkami higieny, higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higienicznych procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, warunkami higieniczno - sanitarnym jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne i inne obiekty budowlane przy zajmowaniu stanowiska na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach realizacji inwestycji w szczególności objętych nadzorem bieżącym przez PPIS w Płońsku wydano 53 opinie sanitarne poprzez opiniowanie projektów budowlanych pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych w tym:

- ✓ opinie sanitarne na temat obiektów przedszkolnych i szkolnych,
- ✓ opinii sanitarnych na temat obiektów związanych z żywnością i żywieniem,
- ✓ opinii dot. instalacji sanitarnych na temat projektów sieci wodociągowych
- ✓ opinii sanitarnych na temat różnych obiektów przemysłowo-usługowych,
- ✓ opinii na temat obiektów leczniczych,
- ✓ opinie dot. stacji paliw,

- ✓ opinii projektów dotyczących zmiany sposobu użytkowania.

W przypadku wystąpienia odstępstw od warunków technicznych projekt był odsyłany do WSSE w Warszawie za pośrednictwem PSSE w Płońsku bądź biuro projektowe w celu uzyskania niezbędnych pozwoleń.

Największą uwagę przy opiniowaniu projektów zwracano na to w jaki sposób przewidziano wentylację pomieszczeń, układ funkcjonalny, usytuowanie działki, przy projektach żywieniowych na drogi komunikacji.

Dział ZNS PPIS w Płońsku uczestniczył w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W związku powyższym wydano 34 opinie o braku sprzeciwu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych dotyczących:

- ✓ obiektów o różnym przeznaczeniu produkcyjno-usługowym,
- ✓ obiekty związane z obrotem żywności,
- ✓ obiektów związanych z edukacją tj. przedszkola, żłobki i pkt. szkolne, szkoły,
- ✓ obiekty związane z prowadzeniem domów opieki,
- ✓ gabinety związane z prowadzeniem działalności medycznej i estetycznej,
- ✓ obiekty OSP,
- ✓ punkt apteczny.

Szczególną uwagę podczas odbioru zwracano na zgodność odbieranego obiektu z założeniami projektowymi,

Ponadto weryfikacji poddawano:

- zatwierdzenie dokumentacji projektowej pod względem wymagań sanitarno-higienicznych,
- tam gdzie dotyczyło oceniano czy spełnione zostały wymagania zawarte w decyzji środowiskowej,
- wynik badania mikrobiologicznego wody,
- opinię kominiarską,
- wynik z badań skuteczności wentylacji mechanicznej,
- tam gdzie niezbędne pomiary z natężenia oświetlenia i hałasu
- sposób odprowadzania ścieków.

Udzielono tzw. „Milczące zgody” w 51 przypadkach w związku z zawiadomieniem o zakończeniu budowy.

Wszystkie zgłoszone obiekty budowlane zostały odebrane. Wraz z ich odbiorem wystawiono decyzję płatniczą.

Wystosowano 53 różnych pism (między innymi WSSE, Urzędów i klientów).

W sumie Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny załatwił 240 spraw, oraz wystawił 87 decyzji płatniczych.

Ponadto, pracownik ZNS doskonalił swoje umiejętności poprzez udział w szkoleniach organizowanych przez WSSE w Warszawie.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO-ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Inspekcja sanitarna zgodnie z ustawą o PIS z dnia 14 marca 1885r inicjuje, prowadzi i koordynuje działania oświatowo-zdrowotne w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych zmierzających do poprawy zdrowia społeczności oraz pobudza aktywność społeczną do działań na rzecz własnego zdrowia.

Poniżej prowadzone działania realizowane były w oparciu o Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 ujmujący zagadnienia ochrony zdrowia w sposób kompleksowy oraz uszczegółowiony przez programy tematyczne wynikające z najważniejszych problemów zdrowotnych ludności.

Działania promocyjne były prowadzone w bardzo ograniczonym zakresie ze względu na wystąpienie pandemii koronawirusa. Część zajęć została przeprowadzona w formie on-line. Informacje uzyskano na podstawie sprawozdań przesłanych przez szkolnych koordynatorów działań.

Mimo utrudnień część zadań przeprowadzona została wśród społeczności lokalnej w oparciu realizację interwencji programowych i nieprogramowych ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych na wszystkich szczeblach nauczania i wychowania.

8.1 REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE

„Trzymaj Formę!” – Ze względu na epidemie zakażeń koronawirusa XIV edycja była zawieszona przez organizatora w realizacji działań w placówkach oświatowo wychowawczych .

Program edukacyjny „Ars jak dbać o miłość „ (VII edycja) był realizowany w ramach projektu *pt.* „*Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych*”

Celem programu było dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów szkół ponadgimnazjalnych na terenie całego kraju i ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież w wieku prokreacyjnym.

Na terenie powiatu program realizowało 7 typów placówek ponadgimnazjalnych, w tym 2 zasadnicze szkoły zawodowe, 2 licea ogólnokształcące, 3 technika oraz 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy.

W programie wzięło udział 1132 uczniów oraz 46 rodziców. Program cieszył się zainteresowaniem.

W ramach programu nie zorganizowano ogólnopolskiego konkursu ph : „**Szkoła wolna od używek**” ze względu na sytuację epidemiologiczną .

Program „CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS .

Od wielu lat program cieszy się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i ich rodziców, opiekunów. Działania programowe przeprowadzono w 24 placówkach szkolnych tj. w oddziałach „0” i 11 przedszkolach.

Celami programu były:

- 1. Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.*
- 2. Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.*

Ogółem w programie uczestniczyło **418** dzieci w wieku 5-6 lat i **220** ich rodziców .

Ze względów bezpieczeństwa dzieci nie uczestniczyły w happeningu ulicami miasta Płońska.

Program był realizowany przez szkolnych koordynatorów w także w formie on line.

Program „BIEG PO ZDROWIE”

Celem programu było zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Przekazane informacje programowe powinny mieć wpływ na zmianę norm społecznych na obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy, poprzez sprawienie, że wyroby tytoniowe będą mniej pożądane, mniej akceptowane i mniej dostępne.

Na terenie powiatu płońskiego program został przeprowadzony w 11 placówkach szkolnych. Ogółem wzięło w nim udział 145 uczniów i 119 rodziców.

Działania były prowadzone wśród uczniów w formie on-line.

PROGRAM SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE

Główny Inspektor Sanitarny wraz z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisali Porozumienie o współpracy w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w placówkach przedszkolnych poprzez realizację ogólnopolskiego programu edukacyjnego pt: **” SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE ”**.

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program kierowany jest do dzieci w wieku 5-6 lat w przedszkolach, nauczycieli, rodziców i opiekunów.

Zainicjowano program wszystkim placówkom przedszkolnym na terenie powiatu, do pilotażowej edycji zgłosiło się 10 placówek przedszkolnych z czego 7 zrealizowało zagadnienia programowe.

Ogółem wzięło udział 272 osoby w tym dzieci i rodzice.

PROGRAM . „WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK” , którego celem *jest obniżenie wskaźnika umieralności kobiet z powodu raka szyjki macicy oraz podniesienie poziomu wiedzy Polek na temat przyczyn jego występowania i możliwości jego rozwoju .*

Program realizowany był w jednej szkole ponadgimnazjalnej, przy wykorzystaniu materiałów edukacyjnych, filmu oraz ulotek i zakładki dla uczniów .

Działania były prowadzone wśród 48 uczniów

ZDROWE PIERSI SĄ OK !

program edukacyjny w zakresie profilaktyki raka piersi

Aspekty, które interesują młodzież w zakresie profilaktyki raka piersi, nie są związane z informacjami typowo medycznymi, takimi jak: dane statystyczne dot. zachorowalności i umieralności na raka piersi, przebiegu choroby czy terminologii medycznej. To, co wzbudza ciekawość młodych ludzi, związane jest z prawidłową pielęgnacją biustu, z odpowiednim doбором biustonosza, z różnicami w budowie piersi oraz z nauką samobadania piersi.

Cele główne programu to:

* Kształtowanie wśród uczennic szkół ponadgimnazjalnych nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie

* Budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowe piersi wśród uczniów oraz osób z ich najbliższego otoczenia

W szóstej edycji programu wzięły udział **4** placówki ponadgimnazjalne . Edukacją objęto **478** uczniów i **70** rodziców .

Należy zauważyć , że liczba odbiorów w w/w programach spada. Coraz mniej uczniów bierze w nich udział. Szkolni koordynatorzy informują, że w/w programy są ciekawe,

potrzebne jednak brak czasu na jego realizację wynika z dużego obciążenia placówek szkolnych wieloma innymi zadaniami.

ZNAMIEŃ, ZNAM JE.

Głównym celem programu było i jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka, a w szczególności wiedzy nt. czynników ryzyka zachorowania na czerniaka, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki oraz wartości odpowiednich postaw i zachowań.

Do programu przystąpiły 4 placówki ponadgimnazjalne w tym 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy Program przeprowadzono 533 uczniów i 117 rodziców i nauczycieli.

Program był realizowany w formie on-line.

PROGRAM „PODSTĘPNE WZW” .

Program z zakresu profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby, którego celem jest przekazanie wiedzy na temat wzw typu B i C, ryzyka zakażenia, uświadomienia zagrożeń i pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych oraz kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych.

Do programu przystąpiły 4 placówki w tym 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy . Ogółem 369 uczniów i 88 rodziców i nauczycieli

Zajęcia były realizowane w formie on-line.

PROGRAMY POWIATOWE

Poniżej opisane dwa programy to kolejna propozycja inspekcji sanitarnej w realizacji działalności edukacyjnej dotyczącej profilaktyki antytytoniowej. Po programie „CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS „ realizowanym wśród dzieci 5-6 letnich następnym jest PROGRAM NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ dla klas I-III oraz PROGRAM ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE dla najstarszych klas szkoły podstawowej.

PROGRAM „NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ”

Celem programu było uporządkowanie i poszerzenie wiedzy na temat zdrowia oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inne osoby palą w ich obecności.

Odbiorcami programu byli uczniowie klas I- III szkół podstawowych oraz ich rodzice. Do programu przystąpiło **10** szkół podstawowych, a w programie uczestniczyło **ogółem 352 osoby w tym 95 rodziców**.

Program „ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”.

W roku sprawozdawczym czwartym programem nikotynowym był program „**ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE**”, kierowany do starszej społeczności szkolnej tj. uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych.

Celem jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów.

W X edycji programu wzięło udział 6 placówek szkolnych, w której wzięło udział **391** uczniów i **165** rodziców.

Podsumowując prowadzenie działań nikotynowych można zauważyć, że prowadzimy edukację dzieci i młodzieży na wszystkich szczeblach kształcenia. Efektem jest wzrost wiedzy dzieci i młodzieży na temat szkodliwości palenia, dymu tytoniowego oraz e-papierosów. Z relacji szkolnych koordynatorów efektem działań jest ograniczenie palenia papierosów przez rodziców i członków ich rodzin w otoczeniu dzieci i osób niepalących.

PROGRAM KLESZCZ MAŁY CZY DUŻY NIC DOBREGO NIE WRÓŻY

W 2020 roku program nie był prowadzony we współpracy z Nadleśnictwem w Płońsku.

Głównym celem było zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka – kleszczowe zapalenie opon mózgowych i mózgu oraz boreliozę. Program był realizowany w 6 szkołach podstawowych w którym wzięło udział 514 uczniów i rodziców.

W roku 2020 nie prowadzono konkursu na prezentację multimedialną, ze względu na realizację nauki zdalnej.

PROGRAM CHROŃ SIĘ PRZED KLESZCZAMI WSZYSTKIMI SPOSOBAMI

W 2020 roku realizowano program kierowany do dzieci z przedszkoli i uczniów szkół podstawowych.

Celami programu było przede wszystkim podniesienie poziomu wiedzy chorobach odkleszczowych, poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym oraz uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze.

Program realizowało 10 placówek przedszkolnych. Ogółem wzięło udział- **897 osób**.

Programy edukacyjne dotyczące profilaktyki p/ kleszczowej od kilku lat cieszą się dużym zainteresowaniem i warto je prowadzić na poziomie powiatowym.

8.2. REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROGRAMOWYCH

Działania były w bardzo ograniczonej formie. Nie prowadzono działań związanych ze:

- Światowym Dniem Zdrowia
- Światowym Dniu bez tytoniu
- Światowym Dniu Rzucenia Palenia

DZIAŁANIA ANTYTYTONIOWE

Pracownicy inspekcji sanitarnej prowadzili stały monitoring miejsc wolnych od dymu tytoniowego w 81 zakładach pracy m.in. placówkach oświatowo-wychowawczych, zakładach pracy, użyteczności publicznej, służby zdrowia, gastronomii. Na terenie powiatu płońskiego respektowany jest zakaz palenia tytoniu w placówkach objętych Ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995r .

BEZPIECZNY wypoczynek ferie i wakacje , których celem było przekazanie istotnej wiedzy o różnorodnej tematyce w tym dotyczącej uzależnień i zażywania środków zastępczych.

Grupą docelową byli organizatorzy i uczestnicy wypoczynku zimowego i letniego oraz społeczność szkolna .

Akcję rozpropagowano wśród 12 organizatorów wypoczynku zimowego i letniego. Przekazano informacje 220 uczestnikom wypoczynku zimowego i letniego.

ŚRODKI ZASTĘPCZE

W 2020 roku monitorowano problem zażywania środków zastępczych przez młode pokolenie. Uczniom szkół ponadgimnazjalnych przekazano podstawowe wiadomości nt. dopalaczy oraz zaprezentowano film profilaktyczny pt. Dopalacze mogą Cię wypalić. Działania prewencyjne poprzez przeprowadzenie edukacji wśród uczniów i rodziców prowadzone były we współpracy z sekcją higieny pracy naszej stacji oraz funkcjonariuszami policji.

Wniosek :

Powyższa informacja dotyczy tylko wybranych działań profilaktycznych w bardzo zawężonym zakresie z powodu pandemii zakażeniami koronawirusem, które były realizowane przez inspekcję sanitarną. Inne działania są realizowane akcyjnie a dotyczyły m.in. chorób zakaźnych, zdrowego stylu życia .

Oferta działań obejmuje wszystkie środowiska społeczności lokalnej a w szczególności dzieci i młodzieży.

Wszystkie programy są oprzyrządowane w poradniki w których znajdują się gotowe scenariusze zajęć.

W dalszym ciągu problem stanowi brak dodatkowych gadżetów, które by można przekazać dzieciom uczestniczącym w programie.

Podziękowania należą się Dyrektorom placówek szkolno-wychowawczych w tym w szczególności szkolnym koordynatorom- realizatorom programów, którzy dobrowolnie- dodatkowo realizowali on-line działania profilaktyczne proponowane przez inspekcję sanitarną.

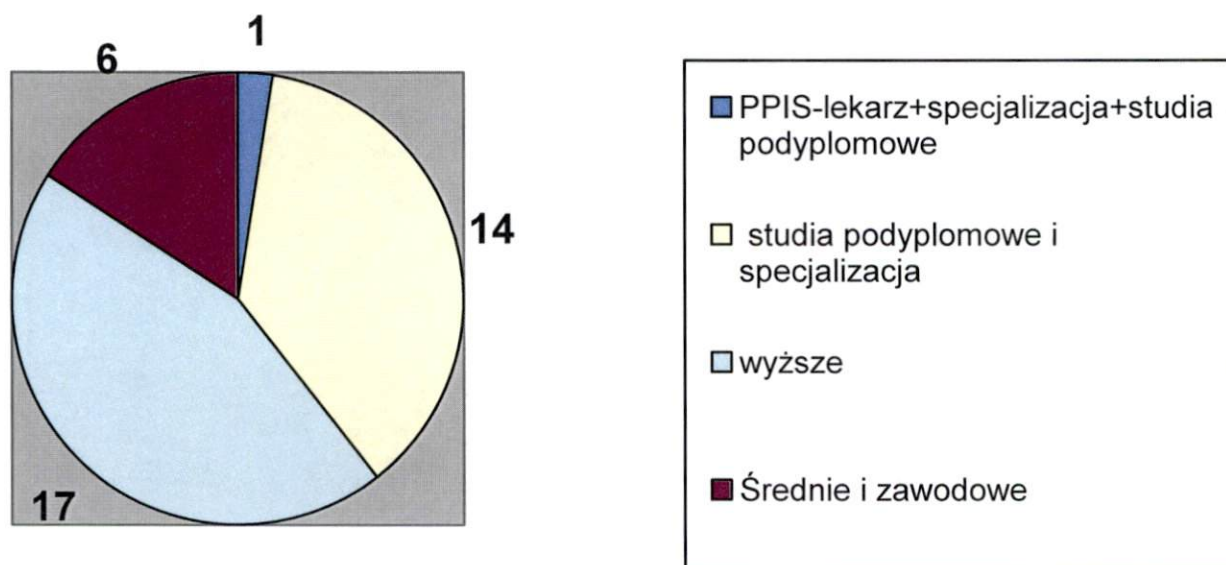
PODSUMOWANIE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku realizuje zadania statutowe, w tym sprawuje nadzór sanitarny na terenie powiatu płońskiego przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Upoważnia podległy personel Stacji do wykonywania w jego imieniu czynności w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych oraz prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Płońsku na koniec grudnia 2020r. zatrudnionych było ogółem **24** pracowników:

- **1** państwowy powiatowy inspektor sanitarny, pełniący funkcję dyrektora placówki – lekarz medycyny specjalizacja- epidemiologii.
  - **17** pracowników z wykształceniem wyższym, w tym 15 pracowników komórek merytorycznych i 1 księgowość w tym 14 pracowników posiadających studia podyplomowe i specjalizacje
  - **6** pracowników kształceniem średnim i zawodowym
- Od miesiąca listopada 2020 r do pomocy w sekcji epidemiologii została zatrudniona -stażystka z oferty Biura Pracy w Płońsku.

Wykształcenie pracowników PSSE w Płońsku

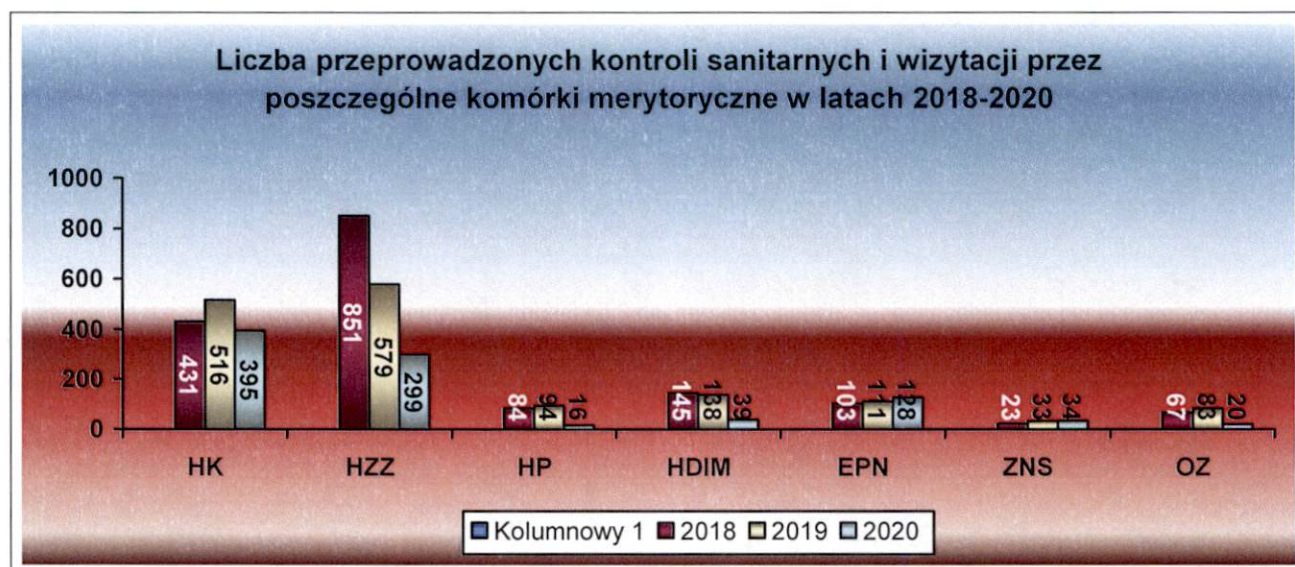
Zatrudnienie w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Płońsku w rozbiściu na poszczególne komórki merytoryczne zatrudnienie przedstawiało się następująco :

- sekcja epidemiologii (EPN)– 4 osoby
Od dnia 2 listopada 2020r do pomocy sekcji epidemiologii została zatrudniona stażystka z Biura Pracy w Płońsku.
- sekcja żywności i żywienia oraz przedmiotów użytku (HZZ)– 4 osób
- stanowisko ds. higieny pracy (HP)– 2 osoby
- stanowisko ds. higieny komunalnej (HK) – 3 osoby
- stanowisko ds. oz i pz (OZ)– 1 osoba
- stanowisko ds. higieny dzieci i młodzieży (HDiM) – 1 osoba
- stanowisko ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego (ZNS)– 1 osoba
- pracownicy administracji i obsługi – 7 osób

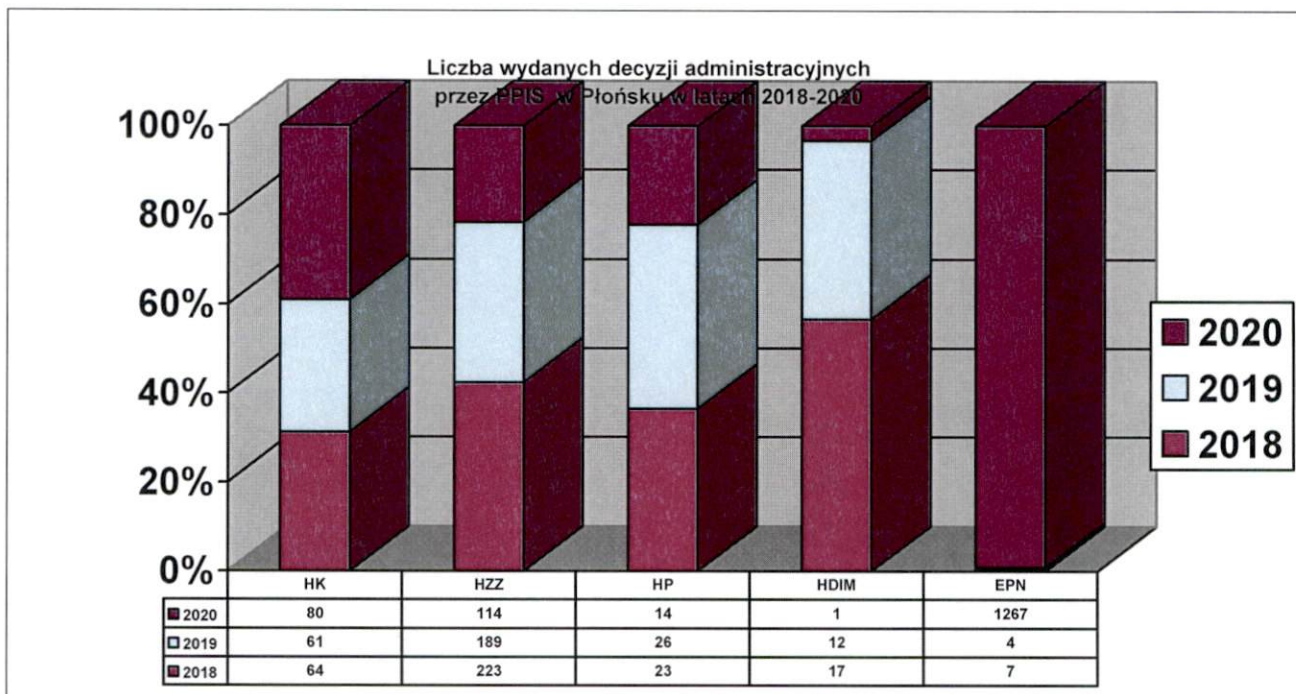
Pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach. Uczestniczą systematycznie w naradach szkoleniowych w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie oraz szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych o tematyce odpowiadającej zakresowi działania stacji.

Działalność kontrolno- represyjna

W 2020 roku w porównaniu do roku 2019 działalność kontrolno-represyjna uległa zmniejszeniu. W ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem **930** kontroli sanitarnych we wszystkich typach obiektów.

Postępowanie administracyjne prowadzone przez poszczególne komórki merytoryczne przedstawia rycina poniżej. Najwięcej postępowań prowadzonych było w obiektach żywnościowo-żywnościowych.

Od 2017 roku w zapobiegawczym nadzorze sanitarnym zmieniono formę zatwierdzającą obiekt do użytku zastępując pisemną decyzję administracyjną w formę opinii sanitarnej.

Ogółem w 2020r wydano **1476** decyzje administracyjne merytoryczne oraz **246** decyzje płatnicze.

W 2020 roku nałożono ogółem **13** mandaty karne na kwotę **3600** złotych, najwięcej w obiektach żywnościowo-żywnościowych oraz z jedną karą pieniężną 5000 zł.

WNIOSKI

Misją inspekcji sanitarnej jest bezpieczeństwo zdrowotne każdego obywatela. Aby było to możliwe należy sprawnie identyfikować i szacować zagrożenia przez skoordynowanie pracy nadzoru i przeprowadzanie kontroli służących zapobieganiu wszelkim zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym przy zachowaniu i wzmacnianiu zdrowia społeczeństwa.

Działania pracowników stacji były ukierunkowane na pomoc w sekcji epidemiologii w zakresie opracowywania zakażeń koronawirusem wśród społeczności lokalnej. To bardzo obciążało zarówno fizycznie jak i psychicznie pracowników. Problemy z jakimi spotykali się przeprowadzając wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi jak i członkami ich rodzin miały bardzo duży negatywny potencjał emocjonalny. Dowiadywali się o strasznej covidowej chorobie i jej objawach, sytuacji domowej, zachowań członków rodziny wobec siebie będących na kwarantannie. Wiele osób informowało nas o zgonach osób bliskich co jeszcze bardziej obciążało stan psychiczny naszych pracowników.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny i pracownicy stacji odbierali telefony z bardzo nieprzyjemnymi, ubliżającymi, zastraszającymi słowami kierowanymi od osób które nie chciały lub nie mogły pogodzić się z nałożeniem kwarantanny czy izolacji domowej.

W roku 2020 na terenie powiatu płońskiego przybywało ponad 16 tys. pracowników sezonowych z Ukrainy i Białorusi, którzy wymagali przeprowadzenia wywiadów epidemiologicznych jak i wykonania badań diagnostycznych w kierunku Covid-19 oraz nadzoru nad warunkami kwarantanny czy izolacji.

Nawiazano współpracę z Wojskami Obrony Terytorialnej, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w zakresie badań osób, które były wkonywane w miejscowości Czerwińsk n/Wisłą. Wpisano do systemu 559 osób u których wykonano badania w kierunku Covid-19.

Bardzo dużo czasu zajmowały zajęcia dotyczące codziennego informowania wielu instytucji o sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu. Informacje były przekazywane m.in. miejskim i gminnym ośrodkom pomocy społecznej, Poczcie Polskiej, KRUS, Komendzie Powiatowej Policji czy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Liczba dodatkowych zadań zwiększała się z powodu pomocy stacjom ościennym (m. St. Warszawa, Pruszków i inne) w opracowywaniu ognisk epidemicznych .

Mam nadzieję, że sytuacja epidemiologiczna w 2021 r ulegnie poprawie zważywszy na stan przechorowania większej ilości osób na terenie powiatu jak również coraz większą ilość osób zaszczepionych i wyrażających chęć zaszczepienia się przeciwko covid-19 .

Raport zawiera dane statystyczne wraz z omówieniem najistotniejszych zagadnień z zakresu stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów na terenie powiatu płońskiego oraz prowadzonej działalności oświatowo-profilaktycznej.

Wnioski zawarte w tekście mają charakter przejściowy.

Przedstawiona w niniejszym opracowaniu szczegółowa informacja na temat stanu sanitarnego powiatu płońskiego powinna zostać wykorzystana w celu podjęcia działań na rzecz poprawy zdrowia publicznego jego mieszkańców.